

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/52
Sarajevo, 8. 2. 2021. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/85 od 28. 1. 2021. godine, Vijeće Fakulteta na 39. elektronskoj sjednici održanoj 8. 2. 2021. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se, jednoglasno i bez primjedbi, **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE** FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU.

II

SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2020/2021. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2020/2021. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Evropska i svjetska savremena historija 1918-2000				
Šifra/kod	FIL HIS 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. Godina	2020-2021-
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail:zijad.sehic@gmail.com Telefon: 033/ 253-153	Termin konsultacija	Pon. 13-15 Sri. 11-14	
Saradnik	Ime i prezime	V.ass. Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 Email:radusicminela@gmail.com Telefon: 033/ 253-161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 5; vježbe 2, seminar 1;				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj: U okviru nastavnog predmeta studenti će se upoznati s glavnim karakteristikama i procesima u evropskoj i svjetskoj historiji u periodu od završetka Prvog svjetskog rata do kraja XX stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti političkoj sceni Evrope i sagledavanju postojanja različitih koncepcija				

	međunarodnih odnosa. Međuratno razdoblje će se sagledavati u kontekstu međunarodnih odnosa koji su se oblikovali kao rezultat Prvog svjetskog rata. Posebna pažnja će se posvetiti sagledavanju glavnih karakteristika Drugog svjetskog rata, kao i perioda do kraja XX stoljeća. Studenti će se osposobiti za samostalno korištenje izvora i literature, a na osnovu analize dokumenata i filmskog materijala će dopuniti postojeća saznanja. To će im pomoći u produbljivanju i dopunjavanju stečenog znanja, a posebno da razviju sposobnosti kritičkog mišljenja.
Ishodi učenja	Ishod učenja Studenti će se upoznati sa glavnim karakteristikama društveno-političkih odnosa u svijetu u XX stoljeću i na taj način sagledati kako su ta dešavanja utjecala na tok zbivanja na evropskoj i svjetskoj političkoj sceni. Studenti će moći prepoznati i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima. Na osnovu analiza dokumentarnog i filmskog materijala student će biti osposobljen da vrši kritičke komparativne analize i u cjelini promatraju procese u savremenom društvu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodna razmatranja. Glavne karakteristike evropske i svjetske savremene historije.
2.	Politička karta svijeta nakon Prvog svjetskog rata 1918. Utjecaj političkih ideologija na sliku svijeta. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
3.	Tri glavne svjetske političke scene 1918-1939. - Zemlje građanske demokratije - Socijalizam - Totalitarni režimi Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
4.	(SAD; Velika Britanija, Francuska, Vajmarska Republika, Čehoslovačka).

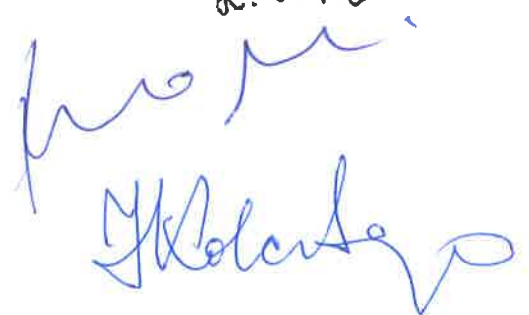
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
5.	Socijalizam kao ideologija. SSSR i staljinizam.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
6.	Historijske osnove fašizma. Rasizam u vrijeme nacional-socijalizma
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
7.	Put u Drugi svjetski rat 1936-1939. Španski građanski rat 1936-1939. Anšlus Austrije. Komadanje Čehoslovačke.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prva faza Drugog svjetskog rata 1939-1943.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
10.	Druga faza Drugog svjetskog rata 1943-1945.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
11.	Odnosi zemalja antifašističke koalicije u toku Drugog svjetskog rata 1939-1945.
	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
12.	Svijet nakon Drugog svjetskog rata

	Bipolarni svijet. Period Hladnog rata. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
13.	Evropa 1945-2000. Evropske integracije. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
14.	Tehnika, nauka, kultura i sport 1945-2000. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
15.	Raspad komunizma u Evrop. II test Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave na seminaru i vježbama studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.
--	---

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	aktivnosti u nastavi	10	10
	2.	esej ili seminarski rad 10	10	10
	3.	polusestrialna provjera znanja	20	20
	4.	II test	20	20
Skala ocjenjivanja	5.	Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40
	Ukupno: 100 bodova			100 %
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:			
	Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po navedenim aktivnostima. Da bi student pristupio završnom ispitu potrebno je da ostvari najmanje 30 bodova.			
	Napomena:			
	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
Skala ocjenjivanja	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;		
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;		
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;		
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;		
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;		
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		

Literatura	Obavezna 1. Povijest svijeta. 2. Kenedi Pol, Uspon i pad velikih sila. Ekonomska promena i ratovanje od 1500. - 2000. godine, Biblioteka Sinteze, Podgorica 1999. 3. Kisindžer Henri, Diplomacija, Delfi knjižare, Beograd 1999. 4. Luciano Doddoli, Manlio Maradei Svijet poslije II. svjetskog rata Knj. I, Izdavač: Marijan tisak, Zagreb 2005. 5. David S. Painter, Hladni rat. Povijest međunarodnih odnosa, Srednja Evropa, Zagreb 2002. 6. Hobsbaum Erich, Doba ekstrema. Kratko dvadeseto stoljeće 1914-1991, Zagrebačka naklada, Zagreb 2009. Dodatna 1. Passmore Kevin, Fašizam, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2004. 2. Weler Hans Ulrih, Nacionalizam: istorija - forme- posljedice, Matica srpska, Novi Sad 2002. 3. Andrej Mitrović, Vreme netrpeljivih. 4. Povijest svijeta, Napredak, Zagreb 1969. 5. Evropska unija.
Napomene	Prilikom izrade seminarskih i dodiplomskih radova student će uz konsultacije sa nastavnikom koristiti odgovarajuće izvore i literaturu

Z. Šević

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata				
Šifra/kod	FIL HIS 216	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Povijest, historija, historiografija; Pomoćne historijske discipline; Osnove metodike nastave historije 1 i Osnove metodike nastave historije 2				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorkom 9-11	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorkom 9-11 Četvrtkom 10-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 0 ; seminar 0 ; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Praktična nastava izvodi se kroz saradnju sa širim društvenim okruženjem i ima za cilj razvijanje znanja, vještina i kompetencija studenata kroz praktičan rad i susret sa primjerima iz prakse. Praktična nastava realizira se u prostorijama Filozofskog fakulteta te u ustanovama koje čine nastavnu bazu Univerziteta u Sarajevu. Izvođenje praktične nastave studenata prate metodičar nastave, nastavnik metodologije i mentori za seminarske i završni diplomski rad. Student po završenoj praktičnoj nastavi (hospitacijama, istraživanjima za seminarski i diplomski rad) podnosi izvještaj koji svojim potpisom ovjerava nastavnik. Zadatak studenata je da posmatraju poslove i zadatke koje obavlja njihov mentor, da samostalno izvode neke od poslova i zadataka i da tokom praćenja nastave vode Dnevnik praktične nastave koji je jedan od segmenta evaluacije rada studenta tokom semestra.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj obavljanja praktične nastave je da se studenti upoznaju sa različitim radnim mjestima historičara, u nastavi, institutima, arhivima, muzejima itd. Praktično iskustvo pripremit će studente za početak rada u struci, jer će im omogućiti bolje razumijevanje nastavnih sadržaja prezentiranih tokom studija te integraciju i upotrebu znanja u radnom okruženju. Osim toga, studenti će imati priliku da neka od znanja i vještina stečenih na predavanjima i vježbama primjene u realnom okruženju.				
Ishodi učenja	Znanje: Upoznavanje sa organizacijom i djelatnostima institucije/ organizacije u				

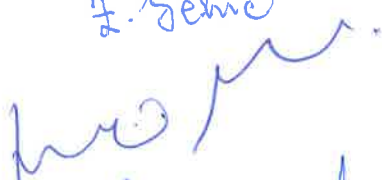
	kojoj radi historičar. Usvajanje etičkih principa rada i upoznavanje sa praktičnim metodama, tehnikama i procedurama rada. Vještine: Unapređenje vještina samostalnog planiranja, pripremanja, organiziranja i realiziranja poslova i zadataka Kompetencije: integrisanje teorijskih i praktičnih znanja u profesionalnoj ulozi i priprema za samostalan rad. razvoj interpersonalnih vještina i vještina timskog rada kao i prezentacijskih i samoprezentacijskih vještina; unapređenje komunikacije i saradnje sa profesionalcima i institucijama.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s metodologijom rada
2.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom
3.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom
4.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom
5.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom
6.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom
7.	Rad na osmišljavanju i pripremanju projektnih ideja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rad na osmišljavanju i pripremanju projektnih ideja
10.	Prezentacija projektnih ideja
11.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje izložbe i radionice)
12.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje izložbe i pedagoške radionice)
13.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje

	izložbe i radionice)
14.	Prezentacija projekta - izložba i radionica
15.	Refleksija i evaluacija praktičnog rada
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Demonstracije i instrukcije; opservacija rada mentora i rad pod suprevizijom; opservacija, analiza i razmatranje slučajeva/ grupa; timski rad, grupni rad; diskusija; rad na projektu. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komunikacijske tehnologije.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja – prezentacija časa</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Dnevnik praktične nastave</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit – rad na projektu</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom prisustva i realizacije praktičnih aktivnosti na nastavi studenti/studentice će imati obavezu vođenja Dnevnika praktične nastave koji se sastoji od bilješki tokom prisustva časova sa refleksijama kao i aktivnosti vezanih za izradu projektnih zadataka. Za navedenu aktivnost moguće je dobiti ukupno 20 bodova.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – prezentacija časa	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Dnevnik praktične nastave	20	20	4.	Završni ispit – rad na projektu	30	30	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja – prezentacija časa	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Dnevnik praktične nastave	20	20																																		
4.	Završni ispit – rad na projektu	30	30																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	• Polusemestralni ispit sastoji se u vidu prezentacije oglednog časa za što je moguće dobiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit realizuje se u okviru praktičnog rada na istraživačkom projektu koji obuhvata osmišljavanje projektne ideje i njene realizacije u formi izložbe i pedagoške radionice za što je moguće dobiti ukupno 30 bodova. Napomena: Završnoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu evidentira se na hospitacionoj listi.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. <i>Dodatna</i> Senaïd Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.
Napomene	

Z. Gelic

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije II				
Šifra/kod	FIL HIS 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Četvrtak 9-12	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Utorak 9-11 Četvrtak 11-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava na predmetu Metodika nastave historije II treba kroz vježbe i hospitacije, primjenom savremenih metodičkih standarda, studente osposobiti i pripremiti za samostalan rad s učenicima u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Iz tog razloga posebna je pažnja posvećena potrebi i značaju pismenog pripremanja svakog nastavnog sata. Naglasak je na potpunoj artikulaciji nastavnog sata koji, kroz različite nastavne metode, treba zadovoljiti materijalne, funkcionalne i odgojne zadatke nastave historije. Kroz rad na nastavi do izražaja će doći primjena svih teoretskih obrađenih i usvojenih pojmova koje čine jednu nastavnu pripremu, od odabira adekvatnog tipa nastavnog sata, oblika rada, metoda i upotrebe nastavnih sredstava i pomagala posebno informacionih tehnologija koje nude mnoge prednosti. Teorijsko znanje te primjeri iz nastavne prakse na osnovu hospitacija odražavaju se na pripremu i održavanje nastavnih sati na fakultetu i u školi, a samoprocjena rezultata u časovima zapažanja dodatno razvija buduće nastavničke kompetencije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u osnovnim i srednjim strukovnim školama.				

Ishodi učenja	Studenti/studentice će: Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitovanja u osnovnim školama. Osposobiti se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Primjeniti i uporediti uspješno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom, Osposobiti se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih nastavnih metoda i oblika rada. Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala. Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi. Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavničke kompetencije.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Priprema nastavnog sata historije za osnovnu školu i njen značaj Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata
2.	Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju
3.	Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremama i artikulaciji nastavnog sata
4.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
5.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
6.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
7.	Nastavni sati na fakultetu ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj

	Zapažanja o održanim satima
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
10.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
11.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
12.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
13.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
14.	Zapažanja o održanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala) Priprema za izvođenje sata u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.
15.	Samostalno izvođenje nastavnog sata putem online platforme (skype ili zoom)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u osnovnim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata. S obzirom na situaciju uzrokovanu virusom covid-19, ukoliko se ne steknu uslovi za hospitovanje u školama, studenti će putem online platforme, koju nastavnik već koristi na drugim kolegijima, obaviti hospitovanje tako što će samostalno (ili u manjim grupama na određenim odsjecima zbog velikog broja studenata na godini) pripremati i realizovati ogledne časove ili sekvence oglednih časova, kao što je i predviđeno silabusom.
---	--

Obaveze studenata
i elementi praćenja
rada studenata u
toku semestra

(struktura izvođenja
konačne ocjene i
bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Esej	10	10
4.	Završna provjera znanja- sat u školi	40	40
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Polusemestralna provjera znanja realizira u vidu održavanja oglednog sata na fakultetu. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova.
- Na kraju semestra studenti su obavezni napisati esej o zapažanjima, značaju pripreme i faktorima koji utiču na uspješnost izvedbe nastavnih satu. Za napisani esej moguće je osvojiti ukupno 10 bodova.
- Završna provjera znanja realizira se u vidu održavanja sata u osnovnoj školi. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova.*

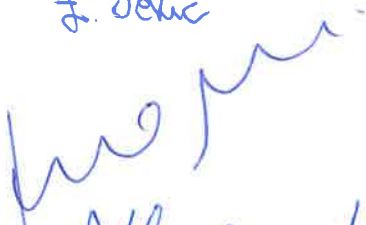
Napomena: Drugoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija i održanog časa na fakultetu. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu i u srednjoj školi evidentira se na hospitacionoj listi. S obzirom na uvjete uzrokovane virusom covid-19 u kojima se izvodi nastava hospitacione liste koje studenti popunjavaju i dostavljanju po završenoj metodičkoj praksi će u datim okolnostima potpisati odgovorni nastavnici i šefovi odsjeka. Ovakve izmjene bi trebale biti verifikovane od strane dekanata i nadležnih službi.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. T. I. Berend, Historija – znanstvena disciplina i školski predmet», Naše teme, XXVIII/4, 5, Zagreb 1984 2. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 3. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 4. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 5. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi istorije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985; 6. B. Drašković, Povijesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976 <i>Dodatna</i> Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za gimnazije i srednje škole (1. – 4. razred) Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni I Hercegovini, Hrvatskoj I Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.
Napomene	*Zbog uvjeta u kojima se izvodi nastava s obzirom na virus covid-19 ukoliko se ne steknu uvjeti za izvođenje završne provjere u školama, ista će se u okviru oglednog časa će se umjesto u osnovnoj školi održati na fakultetu putem neke od online platformi uz prisustvo drugih studenata.

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije za srednje škole I				
Šifra/kod	FIL HIS 417	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail:zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 153	Termin konsultacija	Ponedjeljkom 13-15	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet:130 E-mail:melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Utorak 9-11 Četvrtak 11-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja u srednjim školama. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom zakonodavstva u Bosni i Hercegovini ali i u Evropi za uspješno izvođenje nastavnog procesa kao i upoznavanje sa sadržajem i ulogom nastavnih planova i programa, nastavnom praksom, kao i osnovnim nastavnim sredstvima: udžbenik, radna bilježnica, historijska čitanka, atlas, kao i nastavnih pomagala. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definisanju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u srednjim školama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije u srednjim školama.				

Ishodi učenja	Studenti/studentice će: Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije. Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine te ulogu i značaj nastavnih planova i programa za srednje škole. Upoznati ulogu nastave historije u Evropi te preporuke i standarde za uspješno izvođenje nastave historije u Evropi. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u srednjim školama. Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i ishodima učenja prema Bloomovoj taksonomiji, znati ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća. Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Metodika nastave historije; Predmet i zadaci; Razvoj i savremeni pogledi na nastavu historije u srednjim školama. Historija kao nastavni predmet u srednjim školama; Značaj nastave historije u obrazovanju i odgoju učenika.
2.	Školski sistem u BiH. Zakonski okvir; Nastava historije u srednjim školama. Nastavni planovi i programi u srednjim školama. Izrada godišnjih i mjesečnih planova za nastavu.
3.	Mjesto i položaj nastave historije u srednjim školama u Evropi. Zakonska legislativa i standardi.
4.	Vrste nastave historije i njihova primjena u srednjim školama. Nastavne metode i oblici rada u nastavi historije u srednjim školama. Inkluzivna nastava.
5.	Ciljevi i zadaci nastave historije. Materijalni, funkcionalni i odgojni zadaci nastave historije. Definiranje i određivanje ciljeva.

6.	Ishodi učenja. Bloomova taksonomija.
7.	Priprema i dijelovi pripreme nastavnog sata; Artikulacija nastavnog sata. Koraci nastavnog procesa. (Struktura nastavnog sata historije: struktura nastavne jedinice)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Oblik i tip nastavnog sata (uvodni, sat obrade novog gradiva, ponavljanja, vježbanja, provjeravanja ili sistematiziranje).
10.	Motivacija u nastavi historije. Metode racionalnog učenja. Osnovne misaone operacije u nastavi historije i primjena u nastavi historije u srednjim školama.
11.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Udžbenik u nastavi historije u srednjim školama. Udžbenici i multiperspektivnost.
12.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Informatička tehnologija i njena primjena u nastavi historije. Materijalni izvori. Nekonvencionalni izvori, slikovni materijal vrste i funkcije u nastavi, film i TV u nastavi historije, usmena historija...
13.	Rad s historijskim izvorima, odabir i analiza tekstova. Multiperspektivnost. Metode aktivnog učenja i samostalnog zaključivanja u nastavi historije srednjih škola.
14.	Ocjenjivanje; svrha ocjenjivanja; Vrste, način, tehnike i oblici ocjenjivanja. Iskazivanje rezultata i pravilnici o ocjenjivanju. Dnevnici i elektronski dnevnici.
15.	Nastavnik historije i njegova uloga u nastavnom procesu u srednjim školama
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Esej/Prezentacija	10	10
4.	Završni ispit	40	40
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
- Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 2. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 3. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 4. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi historije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985; 5. B. Drašković, Povijesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976 <i>Dodatna</i> Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred) Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.
Napomene	

Želčić

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 224	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku. Razvoj gradova. Hrvatska: Hrvatska pod Arpadovićima i Anžuvincima. Razvoj dalmatinskih gradova. Mletačka vlast u Dalmaciji. Istra i Slavonija. Ekonomija. Društveni odnosi. Dubrovnik: postanak i razvoj, državno i društveno uređenje, dubrovačko posredništvo između zaleđa i Evrope. Srbija Nemanjića. Crkveno i državno osamostaljivanje. Raspad Srpskog carstva. Despotovina Lazarevića i Brankovića između Mađara i Osmanlija. Ekonomija (rudarstvo) i razvoj gradova. Društvena hijerarhija. Zeta pod Nemanjićima i Balšićima. Ekonomija. Makedonija i Bugarska između Srbije, Bizanta i Osmanskog carstva. Albanija u srednjem vijeku. Kultura i umjetnost u razvijenom srednjem vijeku. Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije jugoistočne Evrope u razvijenom i kasnom srednjem vijeku. Istraživanje, raspravljanje i pisanje stručnog rada.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 1-5.3. 2021.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala i načina ocjenjivanja u online uslovima
2. 8.-12.3. 2021.	Srbija Nemanjića. Despotovina - istraživanje
3. 15.-19.3. 2021.	Srbija Nemanjića. Despotovina - trening
4. 22.-26.3. 2021.	Srbija Nemanjića. Despotovina - trening
5. 29.3.-2.4. 2021.	Prva provjera znanja studenata – Pisanje stručnog rada
6. 5.4.-9.4. 2021.	Hrvatske vlasteoske porodice; Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku - istraživanje
7. 12.-16.4. 2021.	Hrvatske vlasteoske porodice; Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku - trening
8. 26.-30.4. 2021.	Hrvatske vlasteoske porodice; Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku - trening
9. 3.-7.5. 2021.	Hrvatske vlasteoske porodice; Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku - trening
10. 10.-14.5. 2021.	Druga provjera znanja studenata – Pisanje stručnog rada
11. 4.-8.5. 2021.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope; Dalmacija u srednjem vijeku - istraživanje
12. 17.-21.5. 2021.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope; Dalmacija u srednjem vijeku - trening
13. 24.-28.5. 2021.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope; Dalmacija u srednjem vijeku – trening
14. 31.5.-4.6. 2021.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope; Dalmacija u srednjem vijeku – trening
15. 7.-11.6. 2021.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope; Dalmacija u srednjem vijeku – trening
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. - 18. 21.6.-2.7. 2021.	Završni ispit – Pisanje stručnog rada
Popravni ispit 5-16.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja	20	20 %
	2.	Druga provjera znanja	20	20 %
	3.	Seminarski rad	10	10 %
	4.	Aktivnost	10	10 %
	5.	Usmeni ispit	40	40 %
	Ukupno: 100 bodova			100%
Obrazloženje: Prva sistematizacija (pisanje stručnog rada), Druga sistematizacija (pisanje stručnog rada) i Završni ispit (pisanje stručnog rada) zasnivaju se na predloženom nastavnom materijalu kao polazištu. Seminarski rad i Aktivnost zasnivaju se na pisanju seminarskog rada, odbrani seminarskog rada u kojoj učestvuju svi studenti, angažmanom u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od predviđenog broja bodova. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova za jednopredmetni a 18 bodova za dvopredmetni studij.				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			
Literatura	Obavezna: 1. Kurtović, E. (2010), <i>Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku</i> . Sarajevo. (skripta) Dopunska: 1. Ćirković, S. (1995) <i>Srbi u srednjem veku</i> . Beograd. 2. Frensis, K. (1989) <i>Sloveni</i> . I-II. Beograd. 3. <i>Istorija Crne Gore I</i> (1967). Titograd. 4. <i>Historija (Istorija) naroda Jugoslavije I</i> (1953). Zagreb (Beograd). 5. Raukar, T. (1997) <i>Hrvatsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb. 6. Živković, T. (2002) <i>Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025)</i> . Beograd. 7. <i>Istorija makedonskog naroda I</i> (1970). Skopje. 8. Kos, M. (1960) <i>Istorija Slovenaca</i> . Beograd. 9. Voje, I. (1994) <i>Nemirni Balkan</i> . Ljubljana			

Erad Kurtović

[Signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sandalj Hranić Kosača				
Šifra/kod	FIL HIS 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Sandalj Hranić Kosača izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža. Kosače. Sandalj Hranić, predvodnik Kosača. Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405. Samostalni velmoža (1405-1418), Stablnija vremena 1419-1435, Kupoprodaja Konavala, Konavoski rat, Ekonomski profil, kultura, vjera.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o mjestu i ulozi velikog vojvode Sandalja Hranića Kosače u historiji srednjovjekovne bosanske države. Učenje istraživanja, raspravljanja i izražavanja pisanjem stručnog rada.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 1-5.3. 2021.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala (uvid u sadržaj ispitnog materijala i pojašnjenje sistematizacija – načina pripreme, istraživanja, treninga i načina realizacije pisanja Stručnog rada u online kontekstu) i načina ocjenjivanja.
2. 8.-12.3. 2021.	Izvori i literatura – istraživanje i trening
3. 15.-19.3. 2021.	Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža - istraživanje i trening
4. 22.-26.3. 2021.	Sandalj Hranić, predvodnik Kosača - istraživanje i trening
5. 29.3.-2.4. 2021.	Prva provjera znanja studenata (Stručni rad)
6. 5.4.-9.4. 2021.	Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405. - istraživanje i trening
7. 12.-16.4. 2021.	Samostalni velmoža (1405-1418) - istraživanje i trening
8. 26.-30.4. 2021.	Stabilnija vremena (1419-1435) - istraživanje i trening
9. 3.-7.5. 2021.	Kupoprodaja Konavala- istraživanje i trening
10. 10.-14.5. 2021.	Druga provjera znanja studenata (Stručni rad)
11. 4.-8.5. 2021.	Konavoski rat- istraživanje i trening
12. 17.-21.5. 2021.	Ekonomski profil- istraživanje i trening
13. 24.-28.5. 2021.	Kulturne prilike- istraživanje i trening
14. 31.5.-4.6. 2021.	Rezidencije- istraživanje i trening
15. 7.-11.6. 2021.	Vjerski profil bosanskog vojvode- istraživanje i trening
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17-18. 21.6.-2.7. 2021.	Završni ispit (Stručni rad)
Popravni ispit 5-16.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja	25	25 %
	2.	Druga provjera znanja	25	25 %
	4.	Aktivnost	10	10 %
	5.	Usmeni ispit	40	40 %
	Ukupno: 100 bodova			100%
	Obrazloženje: Prva sistematizacija (Stručni rad 25 bodova), Druga sistematizacija (Stručni rad 25 bodova) i Završni ispit (Stručni rad 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na angažmanu vezanom za temetski okvir predmeta (istraživanje i trening). Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.			
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;		
	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;		
	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;		
	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;		
	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;		
	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura	Obavezna:			
	1. Kurtović Esad, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i> , Sarajevo 2009.			
	2. S. Ćirković, <i>Rusaška gospoda</i> , Istorijski časopis 21, Beograd 1974, 5-17.			
	3. S. Ćirković, <i>Kosače u istoriografiji</i> , Kosače-osnivači Hercegovine, Beograd 2002, 209-220.			

Esad Kurtović

[Signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 366a	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Teritorijalno politički razvoj Bosne i Dubrovnika, Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika, Ekonomsko politička strategija u međusobnim odnosima, Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika, Privredne veze. Trgovina i zanatstvo, Dubrovčani kao feudalci u Bosni, Bosanci u Dubrovniku, Dubrovačke kolonije u srednjovjekovnoj Bosni, Dubrovačko građanstvo i plemstvo, Kulturna prožimanja između Bosne i Dubrovnika				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku kroz prizmu političkih, ekonomskih, privrednih i kulturnih veza. Istraživanje, raspravljanje i pisanje stručnog rada.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Pojašnjavanje rada u online uslovima
1-5.3. 2021.	
2.	Ekonomsko-politička strategija u odnosima Bosne i Dubrovnika - istraživanje
8.-12.3. 2021.	
3.	Ekonomsko-politička strategija u odnosima Bosne i Dubrovnika - trening
15.-19.3. 2021.	
4.	Ekonomsko-politička strategija u odnosima Bosne i Dubrovnika - trening
22.-26.3. 2021.	
5.	Prva provjera znanja studenata (Pisanje stručnog rada)
29.3.-2.4. 2021.	
6.	Privredne veze - istraživanje
5.4.-9.4. 2021.	
7.	Privredne veze - trening
12.-16.4. 2021.	
8.	Privredne veze - trening
26.-30.4. 2021.	
9.	Privredne veze - trening
3.-7.5. 2021.	
10.	Druga provjera znanja studenata (Pisanje stručnog rada)
10.-14.5. 2021.	
11.	Pravo i kultura - istraživanja
4.-8.5. 2021.	
12.	Pravo i kultura - trening
17.-21.5. 2021.	
13.	Pravo i kultura - trening
24.-28.5. 2021.	
14.	Pravo i kultura - trening
31.5.-4.6. 2021.	
15.	Pravo i kultura - trening
7.-11.6. 2021.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
14.-18.6. 2021.	
17-18.	Završni ispit (Pisanje stručnog rada)
21.6.-2.7. 2021.	
Popravni ispit	
5-16.7.. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prva provjera znanja	25	25 %
	2.	Druga provjera znanja	25	25 %
	4.	Aktivnost	10	10 %
	5.	Usmeni ispit	40	40 %
Ukupno: 100 bodova			100%	
Obrazloženje: Prva sistematizacija (Stručni rad 25 bodova), Druga sistematizacija (Stručni rad 25 bodova) i Završni ispit (Stručni rad 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na angažmanu u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.				
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:			
	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			
Literatura	Obavezna: 1. Babić Anto, <i>Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku</i> , Bosna franciscana 12, Sarajevo 2000, 241-247. 2. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i> , Sarajevo 1961. Dopunska: 1. Foretić Vinko, <i>Povijest Dubrovnika do godine 1808</i> , I, Zagreb 1980. 2. <i>Kulturna historija Bosne i Hercegovine</i> , Sarajevo 1984.			

Errol Kuntović

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000)				
Šifra/kod	FIL HIS 316	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/српски/hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Husnija Kamberović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 142 E-mail: husnija.kamberovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 – 164	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 – 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 4; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predavanja će se fokusirati na teme koje ukazuju na specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u različitim državnim okvirima tokom 20. st. (monarhistička Jugoslavija, NDH i socijalistička Jugoslavija). Za razdoblje monarhističke Jugoslavije obarđivat će se pitanja razvoja stanovništva; razvoj društva - agrarni odnosi i razvoj privrede; položaj BiH u okviru NDH; obnova državnosti tokom rata; materijalne i ljudske žrtve 1941-1945; vjerske zajednice 1918-1945; razvoj obrazovanja, nauke i kulture; Za razdoblje historije Bosne i Hercegovine poslije Drugog svjetskog rata obrađivat će se pitanja uspostave komunističkog sistema vlasti i transformacija društva; agrarni odnosi i izgradnja industrije; nacionalni odnosi; položaj vjerskih zajednica; razvoj gradova; nauka, kultura i umjetnost. Bosna i Hercegovina u postkomunističko doba (ekonomska i politička kriza; formiranje višestranačkog političkog sistema i funkcioniranja parlamentarizma; pripreme za agresiju – jugoslavenski kontekst; rat 1992–1995; materijalne i demografske posljedice; razvoj Bosne i Hercegovine poslije 1995. godine).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s glavnim problemima položaja i razvoja Bosne i Hercegovine od sloma Austro-Ugarske do kraja 20. stoljeća. U fokusu će biti specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u jugoslavenskim državnim okvirima.okviru NDH, proglašenje nezavisnosti 1992. godine uz isticanje posebnosti u političkom, društvenom i kulturnom razvoju s ciljem razumijevanja suvremenih društvenih kretanja u Bosni i Hercegovini.				
Ishodi učenja	Razumijevanje temeljnih procesa u historiji Bosne i Hercegovine u jugoslavenskom razdoblju; Mogućnost prepoznavanja glavnih pretpostavki za izlazak Bosne i Hercegovine na put neovisnih država sijeta krajem 20 stoljeća, i uočavanje sličnosti i razlika socijalističkog i postsocijalističkog društva.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom
2.	Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države.
3.	Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države.
4.	Vjerske zajednice u BiH 1918-1941 Katolička crkva Pravoslavna crkva Islamska vjerska zajednica
5.	Bosna i Hercegovina u doba Banovine Hrvatske Administrativna podjela Bosna i Hercegovina 1918-1939 Formiranje Banovine Hrvatske i podjela Bosne i Hercegovine Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine pred Drugi svjetski rat
6.	Izbijanje Drugog svjetskog rata i položaj BiH u NDH Ustanak u Bosni i Hercegovini 1941. Odnos četnika i partizana 1941/1943. Odnos četnika i vlasti NDH u BiH 1941-1945, s posebnim osvrtom na neke primjere njihove međusobne saradnje
7.	Muslimani u Drugom svjetskom ratu Partizansko-njemački pregovori 1943 Obnova državnosti BiH (zasjedanja ZAVNOBiH-a)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Sudski procesi u BiH nakon Drugog svjetskog rata – obračun sa ratnim gubitnicima
10.	Privredni razvoj Bosna i Hercegovina poslije Drugog vjetskog rata Obnova privreda – petogodišnji planovi
11.	Bosna i Hercegovina sredinom 1960-ih godina Otvaranje nacionalnog pitanja Priznavanje muslimanske nacije
12.	Položaj Bosne i Hercegovine u jugoslavenskoj federaciji krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina Hrvatska i srpska politika prema BiH krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina
13.	Politički razlaz u bosanskohercegovačkom rukovodstvu početkom 1970-ih godina
14.	Kriza komunizma početkom 1980-ih godina Suđenjem Mladim muslimanima Političke afere 1980-ih godina
15.	Bosna i Hercegovina poslije sloma komunizma

	Proглаšenje samostalnosti BiH i početak rata 1992. godina Rat i diplomacija – mirovni pregovori Genocid u Srebrenici Bosna i Hercegovina poslije 1995. godine
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja – test</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prva provjera znanja – pismeni</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>3.</td><td>Esej</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>4.</td><td>Prisustvo nastavi i aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završna provjera znanja – test</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>6.</td><td>Završna provjera znanja – pismeni</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – test	20	20	2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20	3.	Esej	10	10	4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10	5.	Završna provjera znanja – test	20	20	6.	Završna provjera znanja – pismeni	20	20	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																													
	1.	Prva provjera znanja – test	20	20																													
2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20																														
3.	Esej	10	10																														
4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10																														
5.	Završna provjera znanja – test	20	20																														
6.	Završna provjera znanja – pismeni	20	20																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Na provjeri znanja – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju • Na provjeri znanja – pismeni, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese • Esej – studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu • Prisustvo nastavi i aktivnosti – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava, aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). Napomena:																																
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																

	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<u>Obavezna</u> 1. Begić, Dana: Akcije muslimanskih građanskih političara poslije skupštinskih izbora 1935. godine, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 173-189, Sarajevo, 1965. 2. Begić, Dana: Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine u uslovima sporazuma Cvetković-Maček, Prilozi Instituta za istoriju, br. 2, str. 177-1991, Sarajevo, 1955. 3. Čekić, Smail: Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu – planiranje, priprema i izvođenje, knjiga I-II. Sarajevo 2004. 4. Džaja, Srećko M.: Politička realnost jugoslavenstva (1918-1991) s posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu. Sarajevo-Zagreb 2004 5. Filandra, Šaćir: Bošnjačka politika u XX. stoljeću. Sarajevo 1998. 6. Hadžijahić, Muhamed: Muslimanske rezolucije 1941. godine. U: 1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine. Naučni skup održan u Drvaru od 7. do 9. oktobra 1971. godine, str. 262-274 Sarajevo, 1973. 7. Hurem, Rasim: Pokušaj nekih građanskih muslimanskih političara da Bosnu i Hercegovinu izdvoje iz okvira Nezavisne Države Hrvatske, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 191-221, Sarajevo, 1965. 8. Hurem, Rasim: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu, Sarajevo: Zagreb, 2016. 9. Kamberović, Husnija: Hod po trnju. Iz bosanskohercegovačke historije 20. stoljeća. Sarajevo 2011. 10. Redžić, Enver: Sto godina muslimanske politike u tezama i kontraverzama istorijske nauke. Geneza politike bosanske, bošnjačke nacije. Sarajevo 2000. 11. Šehić, Nusret: Bosna i Hercegovina 1918-1924. Privredni i politički razvitak. Sarajevo 1991. <u>Dodatna</u> 1. Abazović, Mirsad, <i>Kadrovski rat za BiH (1945-1991)</i>. Sarajevo 1999 2. Duranović Amir, <i>Odjeci Brionskog plenuma u Bosni i Hercegovini 1966. godine</i>, Sarajevo 2016 3. Kamberović, Husnija, <i>Prema modernom društvu. Bosna i Hercegovina od 1945. do 1953. godine</i>. Tešanj 2000 4. Kamberović Husnija, <i>Džemal Bijedić. Politička biografija</i>, Sarajevo 2017 5. Katz, Vera, <i>Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.</i> Sarajevo 2011

Napomene	

Husny & K. (r.w.c.)

[Handwritten signature]

M. Holenšek

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.				
Šifra/kod	FIL HIS 414	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email:edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10-13 Srijeda, 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Minela Radušić, M.A			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail:minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij nudi viševrsni pristup bosanskohercegovačkom društvu u dva krupna historijska razdoblja (pozno osmansko i austrougarsko) i u tri specifična historijska konteksta: vjerske/nacionalne zajednice u miru (prije 1875. i prije 1914.), vjerske/nacionalne zajednice u krizi (Velika Istočna kriza i I svjetski rat), te suodnos politike i ideologije sa životom običnog čovjeka. Konkretnije se navedene krupne teme obrađuju kroz različite historiografske interpretacije što omogućava viševrsne komparacije. Kao polaznu tačku za tumačenje društvenih i nacionalno-političkih odnosa studenti usvajaju (obnavljaju) temeljne spoznaju o vjerskoj, etničkoj i socijalnoj strukturi stanovništva i promjenama u strukturama, nacionalnim manjinama, nacionalno-kulturno-prosvjetnim društvima, političkom i nacionalnom organiziranju, autonomnim i nacionalnim pokretima, političkim strankama, odnosima između države, vjerskih institucija i naroda, te politikama u saborskom periodu.				
Cilj kolegija/					

nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta je da studenti razumiju specifičnosti društvenog razvoja Bosne i Hercegovine u dugom 19. stoljeću, sličnosti i razlike u nacionalnim pokretima i nacionalnom razvoju bosanskohercegovačkih naroda, kao i utjecaj konteksta (austrougarskog, osmanskog) i okruženja (Srbija, Hrvatska, Crna Gora) na unutrašnji razvoj i međusobne nacionalno-političke odnose. Osposobljavaju se da kompariraju položaj društvenih grupa u poznom osmanskome i austrougarskom razdoblju. Na višoj misaonoj razini propitivati će se odnos ideologije, politike i života društvenih grupa i pojedinaca, posebno koristeći suprotstavljene historiografske interpretacije istih pojava i procesa. Cilj je, također, da se studenti osposobljavaju za kritičko vrednovanje historiografske literature, samostalan rad na izvorima i vrednovanje nacionalnih i državnih politika iz perspektive civilizacijskog napretka i poštivanja različitosti,
Ishodi učenja	Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva. Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.
2.	Bosanskohercegovačko društvo 19. stoljeća pod osmanskom vlašću - Bosanskohercegovačko društvo pod austrougarskom vlašću: usporedba.
3.	Homogeno ili heterogeno društvo – različite interpretacije u historiografiji.
4.	Homogeno ili heterogeno društvo – različita viđenja u putopisnoj i ljetopisnoj literaturi.
5.	Bosanskohercegovačko društvo u istočnoj krizi (uzroci ustanka) – različite interpretacije u historiografiji.
6.	Utjecaj istočne krize na bosanskohercegovačko društvo.
7.	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nacionalizacija bosanskohercegovačkog društva. Nacionalna politika Austro-Ugarske.
10.	Nacionalne politike – proces institucionalizacije nacija.
11.	Bošnjaštvo - različite interpretacije u historiografiji.
12.	Komparacija – vjerski i/ili nacionalni identitet.
13.	Vjerski život i vjerske zajednice
14.	Iza linije fronta – Bosanskohercegovačko društvo u I svjetskom ratu.
15.	Grad i selo, Svakodnevni život (osmansko i austrougarsko razdoblje).
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, seminar, vježbe Radionice, grupni rad, individualni rad			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)
	2.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)
	3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)
	4.	Pismena provjera znanja za drugi dio	30	(30%)

		semestra		
	5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)
	Ukupno: 100 bodova			100%
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova).			
	Napomena:			
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.			
Literatura	Obavezna: - Aličić A. S. (1996), Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine, Sarajevo. - Čubrilović V. (1996) Bosanski ustanak 1875-1878, Beograd. - Dedijer V. (1966) Sarajevo 1914, Beograd. - Ekmečić M, (1973), Ustanak u Bosni 1875-1878, Sarajevo. - Grandits H. (2014), Multikonfesionalna Hercegovina-vlast i lojalnost u kasnoosmanskom društvu, Sarajevo. - Imamović M. (1976), Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak B i H od 1878. do 1914., Sarajevo. - Kraljačić T. (1987), Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903, Sarajevo. - Popović V. (1949) Agrarno pitanje u Bosni i turski neredi za vreme reformnog režima Abdul-Medžida, Beograd. - Prilozi, 34, (2005), Sarajevo.			

	<i>Dodatna:</i> - Čokorilo P.-J. Pamučina-S. Skenderova (1976), Ljetopisi, Sarajevo. - Hadžibegović I.(1991). Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća, Sarajevo. - Giljferding A. (1972); Putovanje po Heregovini, Bosni i Staroj Srbiji, Sarajevo. - Juzbašić Dž. (1999), Nacionalno-politički odnosi u bosanskohercegovačkom Saboru i jezičko pitanje (1910-14), Sarajevo. - Juzbašić Dž. (2002), Politika i privreda u B i H pod austrougarskom upravom, Sarajevo. - Kamberović H. (2005), Begovski zemljišni posjedi u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918, Sarajevo. - Kasumović A. (2016): Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878-1914, Sarajevo. - Kasumović F. (2014), Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi, Anali Gazi Husrev-ebgove biblioteke.Sarajevo. - Okey R. (2007): Taming Balkan Nationalism. The Habsburg „Civilizing Mission“ in Bosnia 1878-1914, Oxford University Press, New York. - Pasko V. (1958), Bosna i Hercegovina za vrijeme misije Dževdet-efendije, Sarajevo. - Prilozi za istoriju B i H, II, (1987), Sarajevo. - Radušić E., (2013), Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878, Sarajevo. - Radušić E., (2019), Bosnian Horrors. - Tepić I. (1988), Bosna i Hercegovina u ruskim izvorima (1856-1878), Sarajevo. - Šehić Z. (2007), U smrt za cara i domovinu, Sarajevo. - Younis H. (2007), Skice porodičnog života u Sarajevu posljednjih decenija osmanske vladavine, Prilozi. (33-68)
Napomene	

Selma Begović

[Signature]

N. Kolendare

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Hercegovina od kraja 18. st. do 1918. godine				
Šifra/kod	FIL HIS 315	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr..Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email:edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10-13 Srijeda, 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši Ass. Minela Radušić, M.A			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Administrativno-teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta/vilajeta u 19. st. Društvene strukture. Provođenje osmanskih reformi u oblasti vojske, administracije i sudstva. Hatišerif od Gilhane i Hatihumajun. Pokret za autonomiju Bosne. Hercegovina pod upravom Ali paše Rizvanbegovića (Stočevića). Intervencija-Omer-paše Latasa. Bosna pod upravom Topal Osman-paše. Privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Zemljoradnja, stočarstvo. Gradovi i gradska privreda - trgovina, zanatstvo. Eksploatacija šuma. Začeci kapitalističkih društvenih odnosa u Bosni i Hercegovini. Poreski sistem. Agrarno zakonodavstvo (Ramazanski zakon i Siferska naredba). Strani kapital. Nastanak građanstva. Razvoj manufakturne proizvodnje. Interesovanje velikih sila za Bosnu i Hercegovinu i otvaranje konzulata. Karakteristike seljačkih nemira. Ustanak u Bosni i Hercegovini (1875-1878) i njegovo prerastanje u Istočnu krizu. Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u XIX st. Razvoj školstva. Pojava i razvoj štampe. Počeci nacionalnih pokreta.				

	Tekovine osmanske vladavine u Bosni i Hercegovini. Berlinski kongres. Okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora. Bosna i Hercegovina pod austrougarskom vlašću. Novi civilizacijski okvir. Organizacija vlasti. Državnopravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura. Novi obrazovni sistem. Pismenost. Promjene u načinu života. Privredni razvoj. Izgradnja saobraćaja. Industrijalizacija. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja. Ustanak u Hercegovini 1882. i njegove posljedice. Kalajeva politika – ekonomske i političke karakteristike (1882–1903). Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj Katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Nacionalna kulturno-prosvjetna društva. Radnička klasa. Aneksija Bosne i Hercegovine 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad. Mlada Bosna i Sarajevski atentat. Bosna i Hercegovina u I svjetskom ratu. Položaj Bosne i Hercegovine u Državi SHS.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti bi trebali steći temeljna znanja i ovladati osnovnim pojmovima iz historije Bosne i Hercegovine od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, te se osposobiti za kritičko vrednovanje historiografskih rezultata. Cilj je, također, osposobljavanje studenata za komparativno sagledavanje modernizacijskih procesa i stvaranja nacija kod bosanskohercegovačkih naroda, kao i usporedba položaja BiH, njenih vjerskih/nacionalnih kolektiva i pojedinaca u osmanskome i austrougarskom razdoblju. Cilj je, također, da se studenti osposobe da mogu uspoređivati položaj “drugog” i “percipiranih nedržavotvornih grupa” u osmanskome i austrougarskom državnom okviru, kao i razumijevanje nivoa poštivanja njihovih ljudskih prava.
Ishodi učenja	Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika historijskog razvoja prostora BiH od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti. Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenice s druge strane. Primjena stečenog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Administrativno - teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta (vilajeta). Promjene upravne organizacije u toku 19. stoljeća. Strukture stanovništva i njihov položaj.
2.	Provođenje osmanskih reformi u Bosni u oblasti vojske, administracije i sudstva. Ukidanje klasičnih institucija timarsko-spahijskog sistema. Otpori.
3.	Pokret za autonomiju Bosne – različite percepcije.

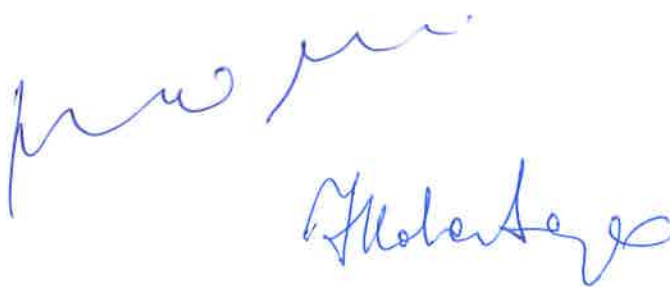
4.	Proглаšenje Hatišerifa od Gilhane i Hatihumajuna i njihovo provođenje u Bosni. Vojna intervencija Porte u Bosni pod vodstvom Omer-paše Latas. Reforme za vrijeme Šerif Osman-paše.
5.	Privreda i posjedovni odnosi. Zemljoradnja, stočarstvo. Agrarno zakonodavstvo Gradovi i gradska privreda. Ukidanje esnafa, Manufaktura.
6.	Ustanak u Hercegovini i Bosni (1875 - 1878). Bosansko pitanje u međunarodnoj diplomatiji. Berlinski kongres.
7.	
	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Austro-ugarska okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora domaćeg stanovništva. Organizacija vlasti i državno-pravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji.
10.	Novi civilizacijski okvir Opće karakteristike historije Bosne i Hercegovine pod austrougarskom vlašću.
11.	Društvo. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura.
12.	Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Manjine. Nacionalna kulturno-prosvjetna društva.
13.	Aneksija BiH 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad.
14.	Privredni razvoj. Uvođenje kapitalističkog načina proizvodnje. Izgradnja saobraćajnica. Industrija. Eksploatacija šuma. Rudarstvo. Zanatstvo. Trgovina. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja.
15.	Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću. Pojava štampe. Novi obrazovni sistem (državne i privatne škole). Pismenost.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave	Predavanje, seminar, vježbe
-------------------------	-----------------------------

(oblici i metode)	Radionice, grupni rad, individualni rad																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Polusemestralna pismena provjera znanja</td><td>30</td><td>(30%)</td></tr><tr><td>2.</td><td>(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova</td><td>30</td><td>(30%)</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad ili esej</td><td>10</td><td>(10%)</td></tr><tr><td>4.</td><td>Aktivnost u nastavi</td><td>10</td><td>(10%)</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni usmeni ispit</td><td>20</td><td>(20%)</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova). Napomena:	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)	2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)	3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)	4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)	5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)																										
2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)																										
3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)																										
4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)																										
5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																												
Literatura	Obavezna 1. Aličić, A. S. (1983) <i>Uređenje Bosanskog ejaleta od 1789. do 1878. godine</i>. Sarajevo. 2. Hadžibegović, I. (1980) <i>Postanak radničke klase u Bosni i Hercegovini i</i>																												

	<i>njen razvoj do 1914. godine.</i>(Prve dvije glave) Sarajevo. 3. Imamović, M. (1976, 1997) <i>Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak BiH od 1878. do 1914. godine.</i> Sarajevo. 4. <i>SR Bosna i Hercegovina</i> (1982), Separat iz II izdanja Enciklopedije Jugoslavije (dio o kulturi u razdoblju od kraja 18. st. do 1918). <i>Dodatna</i> 1. Aličić A. S. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine.</i> Sarajevo. 2. Juzbašić, Dž. (2002) <i>Politika i privreda u Bosni i Hercegovini pod austrougarskom upravom,</i> Sarajevo. 3. <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, II.</i> (1987). Sarajevo. 4. <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i> (1998). Sarajevo.
Napomene	

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove metodika nastave historije 2				
Šifra/kod	FIL HIS 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 253-155	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorak 9-11 Četvrtak 11-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 2 je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom nastave historije u prošlosti, kao o položaju u obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini u prošlosti i u savremeno doba. Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima kao što su nastava, tipovi nastave, nastavni planovi, programi, kurikulum, te njihovim značajem za nastavni process. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definiranju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u osnovnim školama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 2 je teoretski i praktično osposobiti studente/studentice za buduće samostalno izvođenje nastave. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta metodika nastave historije, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za kasnije uspješno poučavanje nastave historije i praktičan rad u nastavi.				

Ishodi učenja	Studenti/studentice će: Znanje: Upoznati osnovne pojmove koji se vežu za izvođenje nastave historije. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije. Poznavati osnovne metode rada u nastavi. Razlikovati tipove časova i odabrati odgovarajuće metode za uspješnije izvođenje nastave za te tipove časova. Vještine: Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala. Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, analiziranje nastavnih materijala za buduće samostalno planiranje i izvođenje nastave.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Oblici i tipovi nastavnog sata. Uvodni sat. Obrade novog gradiva. Ponavljanje. Vježbanje. Provjeravanje. Sistematiziranje.
2.	
3.	Priprema nastavnog sata. Dijelovi nastavnog sata;
4.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije;
5.	Udžbenik u nastavi historije;
6.	Radna sveska, Historijska čitanka i priručnik
7.	Historijska karta i atlas.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	
10.	Informatičke tehnologije i mediji.

10.	Rad s historijskim izvorima.
11.	Rad sa vizualnim izvorima.
12.	Terenska nastava.
13.	Nastava historije i muzeji.
14.	Ocjenjivanje;
15.	Nastavnik i njegova uloga.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Osnove metodike nastave historije 2. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja (test)</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Esej/Prezentacija</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej/Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	• Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusestrialni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusestrialnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014. <i>Dodatna</i> Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;
Napomene	

Senaid Hadžić

[Signature]

[Signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija klasičnog doba II				
Šifra/kod	FIL HIS 108	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	10
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Salmedin Mesihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:134 E-mail: salmedin.mesihovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 157	Termin konsultacija	Srijeda 13 – 15 Četvrtak 12 - 15	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 4 ____; seminar ____ 1 ____; vježbe ____ 4 ____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	„Historija klasičnog doba II“ se bavi civilizacijom rimskog svijeta od njegovih <i>origines</i> pa do razdoblja kada se jedinstveni rimski svijet podijelio na tri dijela : latinski zapad, romejski grčki istok i islamski svijet. Sam predmet je podijeljen na četiri glavne cjeline : doba kraljevstva, Republike, Carstva i fenomene.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta „Historija klasičnog doba II“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o historiji rimske civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediteranskom prostoru.				

	Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju rimske civilizacije. Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji. Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća.
2.	Izvorna građa.
3.	Preduvjeti nastanka rimskoga svijeta. Indoeuropljani, Mediteran, Drevna Italija, Etrurci, „Sveta loza trojanska“ : Enejidska priča.
4.	Regalna epoha
5.	Rana Republika
6.	Srednja Republika.
7.	Agrarna kriza i Kasna Republika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Fenomeni I.
10.	Fenomeni II.
11.	Uspostava principata i Augustovsko doba.

12.	Dinastije Julijevaca – Klaudijevaca i Flavijevaca.
13.	Dinastija Antonina.
14.	Dinastija Severa i “Pedesetogodišnjica”.
15.	Dominat.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Usmeno izlaganje (ex catedra), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td>10</td><td>10 %</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Esej/referat/seminar</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej/referat/seminar	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%									Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %																																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																																		
3.	Esej/referat/seminar	10	10%																																		
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																																		
5.	Završni ispit	45	45%																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		

	produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> Salmedin Mesihović, ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije), Sarajevo, 2015. <i>Dodatna</i> 1. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 2. D. Brujić, Vodič kroz svet antike, Beograd, 2002.
Napomene	

Salim Hashim

propi-

Holentz

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ličnosti evropske i svjetske historije novog vijeka (1500-1918)				
Šifra/kod	FIL HIS 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amila Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 E-mail: akasumovic80@gmail.com Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 161	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____3____; seminar____1____; vježbe ____1____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaji predmeta su koncipirani tako da su usko povezani s intelektualnom historijom i historijom svakodnevnice Europe u periodu od 1500. do 1918. Fokus je na povijesnom kontekstu različitih razdoblja, unutar kojih se prepoznaju važni društveni procesi i njihovi nosioci. Naglasak je na intelektualnim krugovima i pojedincima koji su unutar istih djelovali.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti shvate različite interpretacije povijesnih zbivanja / procesa i uloge pojedinih aktera u istima. Studenti bi trebali osvijestiti činjenicu da ne postoji jedinstven profil npr. renesansnog mislioca, ali nas to ne sprječava da istražujemo njihove sličnosti i razlike.				
Ishodi učenja	U končanici, studenti bi trebali savladati kritičku evaulaciju pojedinih povijesnih perioda u globalu, te specifično, znati prepoznati ulogu pojedinca u određenim događaijima i procesima. Također, studenti bi trebali savladati metodu				

	komparativne analize na velikom broju ponuđenih biografija pojedinaca, te znati kritički čitati tekstove pojedinih autora iz prošlosti.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 26. 2.-2. 3.	Od zanatlije do umjetnika: Društveni status renesansnih slikara
2. 5.-9. 3.	Ljubitelji ratova i umjetnosti? Skica za portret renesansnih vladarica i vladara
3. 12.-16. 3.	Europski moreplovci ranog novog vijeka: Zanesenjaci ili ljudi s misijom?
4. 19.-23. 3.	U službi Boga: Monahinje i misionari u ranom novom vijeku
5. 26.-30. 3.	Profil naučnika u Europi u 18. stoljeću
6. 2.-6. 4.	Državnici i vojnici: Vještina ratovanja u 18. stoljeću
7. 9.-13. 4.	„Čovjek od pera“: Profil prosvjetitelja
8. 16.-20. 4.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9. 23.-27. 4.	Od utopije do revolucije: Ideja socijalizma u dugom 19. stoljeću
10. 30. 4.-4. 5.	U potrazi za pravednijim društvom: Feminizam u 19. stoljeću
11. 7.-11. 5.	»Teret bijelog čovjeka«: Europski imperijalni diskurs na prijelomu 19. i 20. stoljeća
12. 14.-18. 5.	Osnovne značajke europskog antisemitizma u 19. stoljeću
13. 21.-25. 5.	Predstavnici liberalizma u 19. stoljeću
14.	Razvoj znanosti u 19. stoljeću

28. 5.-1. 6.	
15.	Historiografija
4.-8. 6.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Prezentacije Debate Terenska nastava: obilazak muzeja, arhiva, posjete konferencijama i promocijama (ukoliko bude moguće)																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Esej/seminarski rad</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: __100__ bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: 1. Aktivnost: dolazak na nastavu, priprema prezentacija na zadatu temu, diskusija na nastavi ili online zadaci. Za svaki pojedini segment se dodjeljuju bodovi od 1 do 10, a potom se računa prosječan broj bodova: $(a+b+c):3$. 2. Esej / Seminarski rad: bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10 u ovisnosti od ponuđenog sadržaja (8-12 strana). Boduje se korištena literatura, struktura rada, metodološki pristup, izvođenje zaključaka. 3. Polusemestralni ispit: u pitanju je test koji nosi 40 bodova. Smatra se položenim ukoliko kandidat osvoji najmanje 20 bodova. 4. Završni ispit je također test. Ispit se smatra položenim ako je kandidat	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Esej/seminarski rad	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																																		
2.	Esej/seminarski rad	10	10																																		
3.	Polusemestralni ispit	40	40																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: __100__ bodova			100%																																		

	osvojio minimalno 50 % bodova. Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Eudenio Garin, <i>Čovek renesanse</i>, Clio, Beograd 2005. 2. Rozario Vilari, <i>Likovi baroka</i>, Clio, Beograd 2004. 3. Mišel Vovel (ur.), <i>Čovek doba prosvećenosti</i>, Clio, Beograd 2006. 4. Dragoljub Mićunović, <i>Istorija društvenih teorija I</i>, Zavod za udžbenike, Beograd 2010. 5. Charles Moraze, <i>Historija čovječanstva: kulturni i naučni razvoj-19. stoljeće</i>, Zagreb 1976. (tom I-IV) 6. Hannah Arendt, <i>Izvori totalitarizma</i>, Beograd 1998. 7. Članci i rasprave o različitim ličnostima (prema dogovoru na nastavi) <i>Dodatna</i> 1. <i>Filozofska hrestomatija</i>, tomovi III, VI, X 2. Giorgio Vasari, <i>Životi slavnih slikara, kipara i arhitekata</i>, CID-nova, Zagreb 2007.

Napomene	

Kasumovic
 pro m.
 Holeritz

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pomoćne historijske discipline				
Šifra/kod	FIL HIS 134	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović		Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco		Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: Telefon: 033 253 155			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar <u>---</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru predmeta Pomoćne historijske discipline (FIL HIS 134) studenti će steći osnovna znanja iz niza naučnih grana koje se tradicionalno smatraju elementarnima u radu na antičkoj i srednjovjekovnoj izvornoj građi. Na nastavi će obrađivati paleografiju i epigrafiku s pregledom razvoja latinskog, glagoljskog i ćiriličnog pisma, te će se kroz praktični rad upoznati s pismima koja su korištena na bosanskohercegovačkom prostoru kroz prošlost. Znatan dio pažnje bit će posvećen diplomatici kako bi studenti mogli prepoznati vanjske i unutrašnje karakteristike isprave te analizirati njihovu strukturu, kao i egdotici kroz koju će se upoznati s pravilima i metodama za izdavanje arhivske građe. Time će se studenti uvesti u temeljne vještine istraživačkog rada te ovladati tehničkim znanjima i postupcima za rad na tumačenju pisanih historijskih spomenika. Osim toga, studenti će se kroz ovaj predmet upoznati sa serijom disciplina koje pokrivaju druge segmente istraživačkog rada, poput hronologije, heraldike, veksilologije, sfragistike, numizmatike, historijske metrologije, genealogije, historijske geografije s kartografijom, onomastike i arhivistike.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na kraju kursa studenti bi trebali biti osposobljeni za samostalan rad na dokumentima i historijskim spomenicima, s posebnim osvrtom na historiju Bosne i Hercegovine.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3.-5.3. 2021.	Upoznavanje s predmetom; Paleografija (nastanak i razvoj, pojava pisma, materijali za pisanje)
2. 8.-12.3. 2021.	Paleografija (latinsko pismo rimskog perioda i srednjeg vijeka)
3. 15.-19.3. 2021.	Paleografija (ćirilsko i glagoljsko pismo)
4. 22.-26.3. 2021.	Državni arhiv u Dubrovniku
5. 29.3.-2.4. 2021.	PROVJERA ZNANJA
6. 5.-9.4. 2021.	Epigrafika
7. 12.-16.4. 2021.	Diplomatika (razvoj latinske diplomatike, struktura isprave)
8. 19.-23.4. 2021.	Diplomatika (bizantska diplomatika, kancelarije i notarijati)
9. 26.-30.4. 2021.	Hronologija
10. 3.-7.5. 2021.	PROVJERA ZNANJA
11. 10.-14.5. 2021.	Sfragistika ili sigilografija; Pečati srednjovjekovne Bosne
12. 17.-21.5. 2021.	Numizmatika; Novac srednjovjekovne Bosne
13. 24.-28.5. 2021.	Heraldika; Grbovi srednjovjekovne Bosne
14. 31.5.-4.6. 2021.	Filigranologija, kodikologija i egdotika
15. 7.-11.6. 2021.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.-25.6. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.6.-2.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>3.</td><td>Aktivnost</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Aktivnost	20	20 %	4.	Usmeni ispit	40	40 %									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																														
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																														
3.	Aktivnost	20	20 %																														
4.	Usmeni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Jakov Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991. <i>Dodatna</i> 1. Viktor Novak, <i>Latinska paleografija</i>, Beograd, 1980. 2. Stjepan Antoljak, <i>Pomoćne istorijske nauke</i>, Kraljevo, 1971. 3. Bartol Zmajčić, <i>Heraldika, sfragistika, genealogija</i>, Zagreb, 1999. 4. James M. Powell (ed.), <i>Medieval Studies. An Introduction</i>, Syracuse University Press, 1992.																																

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna u kasnom srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović		Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155			
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco		Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>1</u> ;	vježbe <u>1</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru predmeta Bosna u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 213) studenti će obrađivati historiju srednjovjekovne Bosne od početka 13. stoljeća do pada Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast 1463. godine. U poređenju s ranijim razdobljima bosanskohercegovačke prošlosti, ovaj period je relativno dobro dokumentiran pisanom izvornom građom i materijalnim ostacima, što je rezultiralo srazmjerno većim brojem napisanih istraživačkih monografija, studija, rasprava i članaka o raznim temama vezanim za historiju srednjovjekovne Bosne. Na to je svakako utjecala i činjenica da se nesumnjivo radi o stoljećima tokom kojih je bosanska država izrasla u veoma snažno kraljevstvo sa značajnom ulogom u regionalnim političkim, društvenim i kulturnim prilikama, te da je tada uporedo sa snaženjem državnih struktura formiran i specifični bosanski identitet. Studentima će tokom nastave biti predstavljeni svi najvažniji trenuci političke prošlosti Bosanske banovine i kraljevstva, s posebnim osvrtom na društvene prilike i kulturna postignuća toga vremena.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz prizmu poređenja snimaka originalnih dokumenata s objavljenim poveljama i pismima bosanskih vladara i vlastele, studenti će vježbati latinsku i ćirilsku paleografiju te se osposobljavati za samostalno provođenje vanjske kritike historijskih izvora. Uz te praktične aktivnosti ovladat će osnovnim pojmovima iz bosanske historije razvijenog srednjeg vijeka kako bi iste mogli primjenjivati u svom budućem radu. Tokom aktivnog rada na nastavi poseban naglasak bit će postavljen na autore historiografske produkcije o srednjovjekovnoj Bosni, s ciljem i u namjeri da se studenti kvalitetnije pripremaju za kritičko vrednovanje postignutih rezultata u historiografiji. To će, uz savladane vještine kritičkog čitanja, pisanja i razmišljanja, doprinijeti njihovoj samostalnosti u donošenju sopstvenih zaključaka o prošlosti i njenom značenju za svijet koji ih okružuje.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3.-5.3. 2021.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; Bosna u prvoj polovini 13. stoljeća; ban Matej Ninoslav
2. 8.-12.3. 2021.	Bosna u drugoj polovini 13. stoljeća; Knezovi Bribirski kao banovi Bosne
3. 15.-19.3. 2021.	Vladavina bana Stjepana II Kotromanića; Teritorijalno širenje Bosne i njeni odnosi s okruženjem u 14. stoljeću; Privredni napredak zemlje
4. 22.-26.3. 2021.	Vladavina bana Tvrtka I Kotromanića; Teritorijalno-političko ustrojstvo Bosne; Vjerna služba i vjera gospodska
5. 29.3.-2.4. 2021.	PROVJERA ZNANJA
6. 5.-9.4. 2021.	Proglašenje Bosne kraljevstvom 1377. godine; Vladavina kralja Tvrtka I
7. 12.-16.4. 2021.	Vladavina Tvrtkovih nasljednika; Stanak – Državni sabor
8. 19.-23.4. 2021.	Gospoda rusaška – Hrvatinići – Pavlovići – Kosače; Bosna početkom 15. stoljeća
9. 26.-30.4. 2021.	Kralj Tvrtko II Tvrtković i kralj Stjepan Tomaš Ostojić
10. 3.-7.5. 2021.	PROVJERA ZNANJA
11. 10.-14.5. 2021.	Vladavina Stjepana Tomaševića; Pad Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast
12. 17.-21.5. 2021.	Crkva bosanska i vjerske prilike u srednjovjekovnoj Bosni
13. 24.-28.5. 2021.	Privreda; Trgovina; Rudarstvo; Zemljoradnja; Stočarstvo
14. 31.5.-4.6. 2021.	Kultura; Pismenost; Umjetnost; Arhitektura; Stećci
15. 7.-11.6. 2021.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.-25.6. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.6.-2.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10 %</td></tr><tr><td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Seminarski rad	10	10 %																																		
4.	Aktivnost	10	10 %																																		
5.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)</i>, Zagreb, 1994, 89-266. 2. Sima Ćirković, <i>Istorija srednjovekovne bosanske države</i>, Beograd, 1964, 58-341. <i>Dodatna</i> 1. Pavao Andelić, <i>Bobovac i Kraljeva Sutjeska. Stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću</i>, Sarajevo, 1973. 2. Anto Babić, <i>Iz istorije srednjovjekovne Bosne</i>, Sarajevo, 1972. 3. Šefik Bešliagić, <i>Stećci – Kultura i umjetnost</i>, Sarajevo, 1980. 4. Sima Ćirković, <i>Herceg Stefan Vukčić Kosača i njegovo doba</i>, Beograd, 1964. 5. Pejo Čošković, <i>Crkva bosanska u XV. stoljeću</i>, Sarajevo, 2005. 6. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1961. 7. Desanka Kovačević-Kojić, <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1978. 8. Herta Kuna, <i>Srednjovjekovna bosanska književnost</i>, Sarajevo, 2008. 9. Esad Kurtović, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i>, Sarajevo, 2009. 10. Dubravko Lovrenović, <i>Na klizištu povijesti (sveta kruna ugarska i sveta kruna bosanska) 1387-1463</i>, Zagreb – Sarajevo, 2006. 11. Enver Redžić (ur.), <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine I. Društvo i privreda srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1987. 12. Jaroslav Šidak, <i>Studije o "Crkvi bosanskoj" i bogumilstvu</i>, Zagreb, 1975. 13. Ferdo Šišić, <i>Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba</i>, Zagreb, 1902. 14. Marko Šunjić, <i>Bosna i Venecija (odnosi u XIV. i XV. st.)</i>, Sarajevo, 1996.																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kasni srednji vijek				
Šifra/kod	FIL HIS 205	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	---				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled izvora i literature. Razvoj gradova feudalne Evrope. Veliki crkveni raskol. Borba za investituru. Reformski pokret u crkvi u XII stoljeću. Križarski ratovi. Njemačko Carstvo nakon borbe za investituru. Francuska u razvijenom srednjem vijeku. Engleska od XI do XIII stoljeća. Heretički pokreti i borba protiv hereze. Dekadencija srednjovjekovne crkve – pape u Avinjonu. Engleska i Francuska u XIV i XV stoljeću. Stogodišnji rat. Kultura zapadne Evrope od XI do XV stoljeća. Ugarska od XI do XV stoljeća, Preporod u Italiji. Renesansa. Humanizam u Evropi				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti stječu osnovna znanja o historiji Zapadne Evrope u naznačenom razdoblju, obilježenom procesom modernizacije društvenih struktura koje će u tom obliku dočekati sljedeći period modernizacije koncem XVIII stoljeća.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s predmetom:
1.3.-5.3. 2021.	<i>Pregled izvora i literature; Ispitno gradivo; Način polaganja ispita; Podjela zaduženja i zadataka: eseji i prezentacije</i>
2.	Razvoj gradova feudalne Evrope:
8.-12.3. 2021.	<i>Ekonomski razvoj i obnova trgovine; Formiranje građanstva; Gradovi i burgovi; Pravni status; Gradske društvene strukture; Sajmovi; Posljedice ekspanzije gradova</i>
3.	Prevlast crkve na Zapadu:
15.-19.3. 2021.	<i>Crkva u X stoljeću; Veliki crkveni raskol; Klinijevska reforma; Monaški redovi; Grgur VII Hildebrand; Reformski pokret u crkvi u XII stoljeću; Širenje hereze; Prosjački redovi; Inocent III</i>
4.	Križarski ratovi:
22.-26.3. 2021.	<i>Uzroci i okolnosti; Sabor u Klermonu; Prvi križarski rat: osvajanje Jerusalema; Četvrti križarski pohod: pad Carigrada 1204. godine; Latinsko Carstvo; Krstaši i njihove države; Viteški redovi; Kasniji križarski ratovi; Posljedice</i>
5.	Njemačko Carstvo poslije borbe za investituru:
29.3.-2.4. 2021.	<i>Fridrih I Barbarosa; Bitka kod Buvinsa; Fridrih II; Vrijeme Interegnuma; Habzburgovci</i>
6.	Francuska u razvijenom srednjem vijeku:
5.-9.4. 2021.	<i>Vladavina prvih Kapetskih kraljeva; XII stoljeće – jačanje kraljevske vlasti; Filip II August: unutrašnja politika, odnosi sa Engleskom; Luj IX Sveti</i>
7.	Engleska od XI do XIII stoljeća:
12.-16.4. 2021.	<i>Normansko osvajanje: Vilijam Osvajač, bitka kod Hejstingsa, uspostava feudalnog sistema; Henri II Plantaženet: unutrašnja politika, sukob sa crkvom; Ričard I, Ivan Bez Zemlje, Velika povelja sloboda</i>
8.	Prva sistematizacija
19.-23.4. 2021.	
9.	Dekadencija srednjovjekovne crkve:
26.-30.4. 2021.	<i>Položaj papinstva u XIII stoljeću; Filip IV Lijepi i Bonifacije VIII; Pape u Avinjonu, Zapadna šizma; Crkveni sabori</i>
10.	Francuska u XIV i XV stoljeću:
3.-7.5. 2021.	<i>Posljednji Kapetski kraljevi; Dinastija Valoa; Filip VI, Nezadovoljstvo građanstva i ustanak žakerija; Karlo VII; Krčenje puta ka apsolutističkoj vladavini francuskih kraljeva; Teritorijalno ujedinjenje</i>
11.	Engleska u XIV i XV stoljeću:
10.-14.5. 2021.	<i>Vladavina Edvarda III; Razvoj političkih institucija; Odnosi sa crkvom; Džon Viklif, Ustanak Vata Tajlera, Dinastije Lankaster i York, Rat ruža</i>
12.	Stogodišnji rat:
17.-21.5. 2021.	<i>Uzroci i povod; Zaraćene strane i odnos snaga; Engleska inicijativa: pobjede kod Kalea i Poatijea; Mir u Bretiniju;</i>
13.	Stogodišnji rat:
24.-28.5. 2021.	<i>Oporavak Francuske; Bitka kod Azenkura, Ivana Orleanska, Značaj i posljedice rata</i>
14.	Venecija od XII do XV st. Ugarska od XI do XV st.
31.5-4.6. 2021.	
15.	ZAVRŠNI ISPIT
7.-11.6. 2021.	
16.	Priprema za završni ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
14.-18.6. 2021.	

17. -18.

Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Obaveze studenata
i elementi praćenja
rada studenata u
toku semestra

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti, prezentacija, eseja, seminarskih radova i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja	35	35 %
3.	Seminarski rad	10	10 %
4.	Aktivnost	15	15 %
5.	Usmeni ispit	40	40 %
Ukupno: 100 bodova			100%

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

- H. Pirenne, *Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća*, Zagreb 1956.
- S. Peinter, *Istorija srednjeg veka (284-1500)*, Beograd, 1997.
- M. Šunjić, *Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka*, Sarajevo 1980.

Dodatna

- R. Lopez, *Rođenje Evrope*, Zagreb 1978.
- J. Le Goff, *Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope*, Beograd 1974.
- J. Le Goff, *Za jedan drugi srednji vek*, Novi Sad 1997.
- M. Bloch, *Feudalno društvo*, Zagreb 1958.
- J. Kulischer, *Opća ekonomska povijest*, Zagreb 1957.
- B. Tuchman, *Daleko zrcalo (Zlosretno XIV stoljeće)*, I-II, Zagreb 1984.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo				
Šifra/kod	FIL HIS 267	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog predmeta Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo (FIL HIS 267) studenti će obrađivati historijat političkih, vojnih i kulturnih odnosa između ove dvije suprotstavljene države s kraja srednjeg vijeka, te pratiti historijski proces osmanskog pokoravanja Bosanskog kraljevstva. Od prvih dokumentima potvrđenih kontakata u oktobru 1386. sve do velikog pohoda sultana Mehmeda II u proljeće 1463. godine, veze između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva prolazile su kroz razne faze, promjene i oscilacije. Kroz prizmu analize suvremenih izvornih svjedočanstava, studentima će tokom nastave biti predstavljeni svi najvažniji trenuci u odnosima ova dva politička subjekta, s posebnim osvrtom na pitanje kako je osmansko prisustvo oblikovalo društvenu stvarnost Bosanskog kraljevstva u periodu prije konačnog osvojenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva jedna je od zahtjevnijih, ali i značajnijih tema u historiji Bosne i Hercegovine, posebno po posljedicama koje su događaji tog vremena ostavili, a koje se osjećaju i danas. Od 1386. pa sve do 1878, a formalno i do 1908. godine, bosanskohercegovačka historija bila je direktno vezana za Osmansko carstvo. Višestoljetna vladavina rezultirala je snažnim prisustvom osmanskog vjerskog, kulturnog i političkog naslijeđa, čiji se značaj i uloga različito interpretiraju u okvirima trenutno važećih etnonacionalnih podjela u zemlji. Cilj ovog predmeta je da studenti na osnovi dokumentarne izvorne građe uvide svu složenost i slojevitost odnosa između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva, te da se kroz čitanje relevantne historiografske literature usavršavaju u kritičkom razumijevanju historijskih procesa i njihovih naknadnih tumačenja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3.-5.3. 2021.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature
2. 8.-12.3. 2021.	Prethistorija prvog bosansko-osmanskog susreta
3. 15.-19.3. 2021.	Prvi kontakt Bosne s osmanskim Turcima
4. 22.-26.3. 2021.	Bitka kod Bileće, Bitka na Kosovu
5. 29.3.-2.4. 2021.	PROVJERA ZNANJA
6. 5.-9.4. 2021.	Đakovački ugovor i Bitka kod Dobora
7. 12.-16.4. 2021.	Bosansko-osmanski odnosi u posljednjem desetljeću 14. stoljeća
8. 19.-23.4. 2021.	Bosna i Turci za vrijeme osmanskog građanskog rata; Bitka u Lašvi
9. 26.-30.4. 2021.	Tvrtko II Tvrtković kao osmanski haračar; Konavoski rat
10. 3.-7.5. 2021.	PROVJERA ZNANJA
11. 10.-14.5. 2021.	Kralj Tomaš u anti-osmanskim koalicijama
12. 17.-21.5. 2021.	Herceg Stjepan Vukčić i osmanski Turci
13. 24.-28.5. 2021.	Veliki pohod sultana Mehmeda II na Bosnu 1463. godine
14. 31.5.-4.6. 2021.	Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo nakon 1463. godine
15. 7.-11.6. 2021.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.-25.6. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.6.-2.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>10 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10 %</td></tr><tr><td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Seminarski rad	10	10 %																																		
4.	Aktivnost	10	10 %																																		
5.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Filipović, Emir O: <i>Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo</i>, Sarajevo, 2019. <i>Dodatna</i> 1. Божић, Иван: <i>Дубровник и Турска у XIV и XV веку</i>, Београд, 1952.. 2. Ковачевић, Desanka: “Prilog pitanju ranih bosansko-turskih odnosa”, <i>Godišnjak istorijskog društva BiH</i> 11 (1960), 257–63. 3. Šabanović, Hazim: <i>Bosanski pašaluk – Postanak i upravna podjela</i>, Sarajevo, 1959.																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Stećci				
Šifra/kod	FIL HIS 266a	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>--</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog kolegija naslovljenog Stećci, obrađivat će se srednjovjekovni nadgrobni spomenici kao prepoznatljiv i karakterističan oblik umjetničkog izražavanja stanovnika šireg bosanskog prostora u periodu između 13. i početka 16. stoljeća. S obzirom da se u naučnom pogledu tim spomenicima može prilaziti iz ugla više različitih struka, studenti će se na predavanjima i vježbama upoznati s osnovnim rezultatima postignutim na izučavanju stećaka u oblasti historiografije, historije umjetnosti, arheologije, filologije, likovne umjetnosti i književnosti. Osim toga, posebna pažnja će biti posvećena najznačajnijim sačuvanim stećcima i nekropolama, kao i njihovim oblicima, figuralnim i simboličnim predstavama koje su na njima prikazane, te epitafima kao ključnom izvoru za proučavanje kulturne, društvene, ekonomske, vjerske i političke historije srednjovjekovne Bosne.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će nakon odslušanog kursa ovladati osnovnom terminologijom korištenom u historiografiji o stećcima, te će se upoznati sa najznačajnijim stećcima i nekropolama, kao i likovnim predstavama i natpisima koji su na njima zastupljeni.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3.-5.3. 2021.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature
2. 8.-12.3. 2021.	Historiografija o stećcima; Stećci i nacionalne historiografije
3. 15.-19.3. 2021.	Evolucija oblika
4. 22.-26.3. 2021.	Figuralne kompozicije, Estetika i simbolizam umjetnosti stećaka
5. 29.3.-2.4. 2021.	PROVJERA ZNANJA
6. 5.-9.4. 2021.	Epitafi
7. 12.-16.4. 2021.	Nekropole stećaka – monumentalnost smrti
8. 19.-23.4. 2021.	Rasprostranjenost nekropola
9. 26.-30.4. 2021.	Porodične nekropole
10. 3.-7.5. 2021.	PROVJERA ZNANJA
11. 10.-14.5. 2021.	Individualizacija i humanizacija smrti
12. 17.-21.5. 2021.	Bosanska škola smrti
13. 24.-28.5. 2021.	Interkonfesionalnost stećaka
14. 31.5.-4.6. 2021.	Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti
15. 7.-11.6. 2021.	ZAVRŠNI ISPIT
16. 14.-18.6. 2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 21.-25.6. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 28.6.-2.7. 2021.	

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>3.</td><td>Aktivnost</td><td>20</td><td>20 %</td></tr><tr><td>4.</td><td>Usmeni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Aktivnost	20	20 %	4.	Usmeni ispit	40	40 %													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Aktivnost	20	20 %																																		
4.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																																				
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Šefik Bešliagić, <i>Stećci – kultura i umjetnost</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1982. 2. Dubravko Lovrenović, <i>Stećci – Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka</i>, Sarajevo, 2009. <i>Dodatna</i> 1. Marko Vego, <i>Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine I-IV</i>, Sarajevo, 1962-1970. 2. Marian Wenzel, <i>Ukrasni motivi na stećcima</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1965. 3. Marian Wenzel, <i>Bosanski stil na stećcima i metalu</i>, Sarajevo, 1999. 4. Šefik Bešliagić, <i>Leksikon stećaka</i>, 2004. 5. Stipe Gunjača, “Prinos poznavanju porijekla i načina prijevoza stećaka”, <i>Istorijski časopis</i> 5 (1955), 139-147. 6. Pero Marijanović, “Postanak, klesanje i transport stećaka”, <i>Hercegovina</i> 21 (2007), 93-112. 7. Esad Kurtović, “Historijska kontekstualizacija stećaka”, <i>Godišnjak BZK Preporod</i> 15 (2015), 445-457.																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

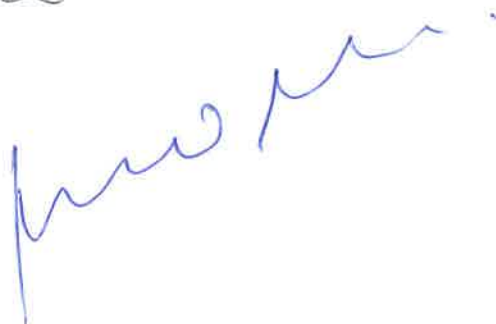
Odsjek	ODSJER ZA HISTORIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	NASTAVA HISTORIJE I MULTIKULTURALNA DRUŠTVA				
Šifra/kod	FIL HIS 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3 ECTS
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Amir Duranović, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E- mail: amir.duranovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegijom je predviđeno upoznavanje sa temeljnim pojmovima i historijskim razvojem multikulturalnih društva s posebnim fokusom na metodološke pristupe izučavanju i metodičke pristupe podučavanju historije u multikulturalnim društvima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je studente osposobiti za razumijevanje vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, na odabranim primjerima pokazati način funkcioniranja multikulturalnih društava u prošlosti, a kroz analizu udžbeničke ponude u nastavi historije kod studenata razviti znanja, vještine i kompetencije promoviranja vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.				
Ishodi učenja	Po okončanom kolegiju studenti razumiju vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom i regionalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, poznaju metode i pristupe u izučavanju multikulturalnih društava. Stečena znana, vještine i kompetencije koriste u promoviranju vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prezentacija kolegija <i>Nastava historije i multikulturalna društva</i> . Upoznavanje sa Syllabusom, literaturom i načinom vrednovanja znanja studenata.
2.	Teorijski pristupi razmatranju multikulturalnih društava.
3.	Historiografija i multikulturalna društva.
4.	Metode i pristupi izučavanju multikulturalnih društava. Imperije i nacionalne države: historijska naslijeđa.
5.	Historiografija i povijesti „uspješnih“ i „neuspješnih“.
6.	Evropska dimenzija nastave historije. Razvoj vještina i koncepata u predavanju historije u multikulturalnim društvima.
7.	Kontraverzna i osjetljiva pitanja.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Višestruki uglovi gledanja u nastavi historije – multiperspektivnost.
10.	Mogućnosti učenja „izvan škole“: grad kao „učionica“ i „tekst“.
11.	Udžbenici historije, udžbeničke politike i historijski narativi.
12.	Korištenje novih tehnologija: internet i historija.
13.	Nastava historije u zemljama Jugoistočne Evrope: sličnosti i razlike.
14.	Prezentacija rezultata rada i dostavljanje individualnih eseja.
15.	Diskusija o individualnim esejima. <i>Ovjera urednosti prisustva nastavi. Evaluacija programa rada.</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanja o odabranim temama. Studenti tokom semestra samostalno rade rad o određenoj temi.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Individualni esej</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Polusestrialna provjera znanja</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Diskusije i aktivnosti tokom semestra</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Individualni esej napisan u toku semestra i završen u zadatom roku u vrijednosti od 50 bodova. • Diskusije i aktivnosti tokom redovnog pohađanja nastave u vrijednosti od 20 bodova. • Polusestrialna provjera znanja u vrijednosti od 30 bodova Napomena: Studenti tokom semestra trebaju sve predviđene obaveze završavati na vrijeme. Obavezno prijavljivanje ispita u ISSS sistemu.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Individualni esej	50	50%	2.	Polusestrialna provjera znanja	30	30%	3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Individualni esej	50	50%																		
2.	Polusestrialna provjera znanja	30	30%																		
3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	20	20%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																				
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Robert Stradling, <i>Kako predavati historiju Evrope 20. vijeka</i>. Council of Europe, 2001. 2. <i>Klio na Balkanu: usmjerenja i pristupi u nastavi povijesti</i>. Zagreb: Srednja Europa, 2005. 3. Robert Stradling, <i>Multiperspektivnost u nastavi iz historije: uputstvo za nastavnike</i>. Council of Europe, 2003 <i>Dodatna</i> 1. Hišam Džait, <i>Evropa i Islam</i>. Sarajevo: Starješinstvo IZ BiH, Hrvatske i Slovenije, 1989. 2. <i>Na margini povijesti. Zbornik radova</i>. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2018. 3. <i>Nacije i migracije: studije iz bosanskohercegovačke historiografije. Zbornik radova</i>. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2019.																				

Napomene	Nastava će se održavati u skladu sa važećim higijensko-epidemiološkim mjerama.
----------	--

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA HISTORIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODOLOGIJA HISTORIJSKIH ISTRAŽIVANJA				
Šifra/kod	FIL HIS 536	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski (Engleski u slučaju gostujućeg predavača)				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Amir Duranović, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E- mail: amir.duranovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 4 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegijom je predviđeno savladavanje temeljnih pojmova metodologije historijskih istraživanja, kao što su razvoj metodologije kao znanstvene discipline, izbor teme za naučno-istraživački rad, faze istraživačkog postupka, izbor izvora i literature, strukturiranje rada, tehnike i metode pisanja, prezentacija rezultata istraživanja, baze podataka i repozitoriji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je metodološko osposobljavanje studenata za izradu naučno-istraživačkog rada.				
Ishodi učenja	Na kraju semestra studenti su osposobljeni da razumiju značaj metodologije historijskih istraživanja i da na konkretnim primjerima vlastitog naučno-istraživačkog rada pokazuju ovladavanje svim fazama istraživačkog postupka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prezentacija kolegija <i>Metodologija historijskih istraživanja</i> . Upoznavanje sa Syllabusom, literaturom i načinom vrednovanja znanja studenata.
2.	O naučno-istraživačkom radu, metodi i djelu. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 13-22.
3.	Izbor teme i prikupljanje građe M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 23-28; 55-66.
4.	Organizacija i raspored prikupljene građe M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 67-73.
5.	Pristupi historiji – izvori, metode i historičari Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 109-157.
6.	Uporedna historija i „historija odozdo“ Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 109-157.
7.	Kvantitativna historija. Historija u brojevima. И. Тош, <i>У прагању за устројујом</i> , 293-320.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pisanje. Proces pisanja. L. Kuba, Dž. Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i> , 11-32.
10.	Tvrđenje i dokazi. Dokumentarna podloga rukopisa. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 87-101; Dž. Blek, D. Makrejld, <i>Izučavanje istorije</i> , 245-249.
11.	Redigovanje rukopisa. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 75-85.
12.	Stil M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i> , 103-121.
13.	Revizija rukopisa L. Kuba, Dž. Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i> , 181-198.
14.	Prezentacija rezultata rada i dostavljanje individualnih eseja.
15.	Diskusija o individualnim esejima. <i>Ovjera urednosti prisustva nastavi. Evaluacija programa rada.</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanja o odabranim temama. Studenti tokom semestra samostalno rade rad o određenoj temi.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Individualni esej</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Diskusije i aktivnosti tokom semestra</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Individualni esej napisan u toku semestra i završen u zadatom roku u vrijednosti od 50 bodova. • Diskusije i aktivnosti tokom redovnog pohađanja nastave u vrijednosti od 25 bodova. • Polusemestralna provjera znanja u vrijednosti od 25 bodova Napomena: Studenti tokom semestra trebaju sve predviđene obaveze završavati na vrijeme. Obavezno prijavljivanje ispita u ISSS sistemu.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Individualni esej	50	50%	2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Individualni esej	50	50%																		
2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																		
3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																				
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo, 1990. 2. M. Sarić, <i>Opšti principi naučnog rada</i>. Beograd, 1999. 3. M. Weber, <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Zagreb, 1986. 4. F. Brodel, <i>Spisi o istoriji</i>. Beograd, 1992. <i>Dodatna</i> 1. Li Kuba i Džon Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i>. Podgorica, 2004. 2. Dž. Blek i D. M. Mekrejld, <i>Izučavanje istorije</i>. Beograd, 2007. 3. И. Тош, <i>У трагању за историјом</i>. Београд, 2008.																				
Napomene	Nastava će se održavati u skladu sa važećim higijensko-epidemiološkim mjerama.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu do 1800.				
Šifra/kod	FIL HIS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	9
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Fahd Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 Email: fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	PON. 9:00-14:00 ČET. 9:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 4 ____; seminar ____ 1 ____; vježbe ____ 3 ____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz vojno-političke, društveno-ekonomske i kulturne historije Bosne i Hercegovine u periodu od uspostavljanja prvih osmanskih uporišta u srednjovjekovnoj Bosni do konca 18. stoljeća. Navedene teme poslužit će za predstavljanje raznovrsnosti načina na koji je u historiografiji konceptualizirana povijest BiH u osmanskome periodu. Na konkretnim primjerima studenti će upoznati s faktorima koji su utjecali na izgradnju navedenih predodžbi, uz naglašavanje postojanja međusobno suprotstavljenih diskursa i perspektiva. Na predavanjima i vježbama vodit će se računa o predstavljanju primjera iz primarnih izvora koji ukazuju na manifestacije povijesne dinamike na tlu BiH u razdoblju od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800. Osim toga, pažnja će biti posvećena kompariranju znanja o povijesti osmanske Bosne sa relevantnim znanjima o političkoj, socijalnoj, ekonomskoj i kulturnoj historiji ostalih područja Osmanskog carstva.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske predodžbe o političkim, društveno-ekonomskim i kulturnim prilikama na tlu BiH u periodu od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800.				
Ishodi učenja					

	Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije političkih, društveno-ekonomskih i kulturnih prilika na tlu BiH od uspostavljanja osmanske vlasti do konca 18. stoljeća, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike povijesti, uz poseban osvrt na razumijevanje i valorizaciju argumentacijskih linija koje se susreću u historiografiji. Kritički evaluiraju i interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unapređuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i usmenoj formi prezentirati pitanja koja se odnose na različite aspekte povijesti BiH u osmanskome periodu.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u predmet. Temeljni pojmovi, strukture i procesi. Prostor i vrijeme. Historiografski diskursi i perspektive. Ključna pitanja i polemike. Primarni i sekundarni izvori. Kako razumijevati i tumačiti osmansku prošlost BiH?
2.	Rat i osmanska ekspanzija u 15. i 16. st.
3.	Odnos centar-periferija i institucionalno ustrojstvo
4.	Religija i vjerski identiteti
5.	Urbanizacija i gradski život
6.	Osmanska vojska u 15. i 16. stoljeću.
7.	Rat i vojna organizacija u 17. i 18. stoljeću
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Narativi o osmanskoj Bosni do 1800.
10.	Finansijski sisem i institucionalna transformacija
11.	Oblici otpora osmanskoj vlasti
12.	Život na selu i agrarna ekonomija.
13.	Kulturno stvaralaštvo i intelektualna elita

14.	Svakodnevni život
15.	Zaključna razmatranja, osvrt na obrađene teme i postignute rezultate
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																																				
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad ili esej</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: _____100_bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10	2.	Seminarski rad ili esej	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: _____100_bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																	
	1.	Aktivnost	10	10																																	
	2.	Seminarski rad ili esej	10	10																																	
	3.	Polusemestralni ispit	40	40																																	
	4.	Završni ispit	40	40																																	
	5.																																				
Ukupno: _____100_bodova			100%																																		
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/-ice postižu na sljedeći način:																																					
1. Aktivnost: Boduju se prisustvo na nastavi, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10.																																					
2. Seminarski rad ili esej: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Boduju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti na online nastavi ili u učionici.																																					
3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. U slučaju da epidemiološke okolnosti ne budu dozvoljavale održavanje nastave u učionici, provjere znanja će biti održane online, u usmenoj, odnosno u pismenoj formi.																																					
4. Ako student student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera.																																					
5. Na završnom ispitu student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno																																					

	okončano.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Šabanović, H. (1982) <i>Bosanski pašaluk</i>. Sarajevo. 2. Handžić, A. (1994) <i>Studije o Bosni</i>. Istanbul. 3. Kreševljaković, H. (1991) <i>Izabrana djela I-IV</i>. Sarajevo. 4. Aličić, A. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832</i>. Sarajevo. 5. Kasumović, I. (1999) <i>Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>. Mostar. 6. Sućeska, A. (1965) <i>Ajani: prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>. Sarajevo. 7. Hafizović, F. (2016). <i>Kliški sandžak: od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645. godine)</i>. Sarajevo. 8. Pelidija, E. (1989) <i>Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira (1699-1718)</i>. Sarajevo. 9. Zlatar, B. (1996) <i>Zlatno doba Sarajeva</i>. Sarajevo. 10. Grupa autora (1998) <i>BiH od najstarijih vremena do kraja drugog svjetskog rata</i>. Sarajevo. 11. Moaćanin, N. (1999) <i>Turska Hrvatska</i>. Zagreb. 12. Kasumović, F. (2014) "Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi". U: <i>Anali GHB XXXV</i>. 14. Šabanović, H. (1969) „Vojno uređenje Bosne od 1463. g do kraja XVI st.“. U: <i>GDI BiH XI</i>. 15. Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu“ (1991). U: <i>POF 41</i>. 16. Taslidža, F. (2018) <i>Bosanski ejalet u doba Bečkog rata 1683-1699</i>. Mostar. 17. Korić, E. (2015) <i>Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhad-paša Sokolović (1530-90)</i>. Sarajevo. <i>Dodatna</i> 1. Naučni skup „Kulturno-historijski tokovi u Bosni 15. do 19. st. (2010)“. U: <i>POF 60</i>. 2. Simpozij Vlasi u XV i XVI vijeku (1983). U: <i>Radovi ANUBiH, LXXIII</i>. 3. Handžić, A. (1975) <i>Tuzla i njena okolina u XVI vijeku</i>. Sarajevo. 4. Čehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama s posebnim osvrtom na BiH</i>. Sarajevo. 5. Filan, K. (2014) <i>Sarajevo u Bašeskijino doba: jezik kao stvarnost</i>. Sarajevo. 6. Čar-Drnda (2014) <i>Hatidža, Nastanak Mostara: urbani i demografski razvoj grada do kraja 16. stoljeća</i>. Sarajevo. 7. Pelidija, E. (2003) <i>Banjalučki boj 1737. - uzroci i posljedice</i>. Sarajevo.
Napomene	Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarskih radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.

Handžić *Kasumović*
Hafizović

--	--

Kasumović

Doc. dr. Fahd Kasumović

Fahd Kasumović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija osmanske kulture i civilizacije				
Šifra/kod	FIL HIS 403	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	2	Semestar	8	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Fahd Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 Email: fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	PON: 9:00-14:00 ČET: 9:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz osmanske kulturne i društveno-ekonomske povijesti u razdoblju od osnivanja osmanske države do proglašenja tanzimatskih reformi 1839. godine. Studenti će se upoznati s ključnim aspektima osmanske materijalne i duhovne kulture te s bogatstvom društvenih praksi u imperijalnom političkom kontekstu. Bit će ukazano na povijesnu dinamiku te bogatstvo regionalnih različitosti u državi koja je u dugo vremena uspješno održavala vlast i kontrolu nad teritorijom impozantne površine. Posebna pažnja bit će posvećena predstavljanju različitih diskursa i perspektiva o osmanskoj državi i društvu, počevši od onih koje su nastale u primarnim izvorima osmanske i neosmanske provenijencije do reprezentacija koje se susreću u suvremenim historiografskim prikazima osmanske povijesti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske reprezentacije o društvu, ekonomiji i kulturi u Osmanskom carstvu c. 1299-1839.				
Ishodi učenja	Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije o osmanskom društvu i kulturi u razdoblju od 1299. do 1839. godine, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike o osmanskoj povijesti. Kritički evaluiraju i interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unapređuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i				

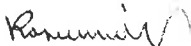
	usmenoj formi prezentirati kompleksna pitanja koja se odnose na historiju osmanske civilizacije.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Osmanski politički diskurs: ideje o državi i vlasti. Osmanske predodžbe o svijetu i vremenu
2.	Centralna i provincijska vlast. Birokracija.
3.	Osmansko pravo
4.	Sudski sistem
5.	Nemuslimanske zajednice u osmanskome društvenom i kulturnom kontekstu
6.	Dvor i dvorska kultura.
7.	Reprezentacija Osmanlija u zapadnoevropskim narativima
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Osmanska država i ubiranje prihoda
10.	Osmanska vojna organizacija
11.	Školstvo i obrazovanje. Osmanlije i kultura islama
12.	Osmanska ekonomija
13.	Gradska kultura. Arhitektura. Umjetnost.
14.	Svakodnevni život. Kultura žena

15.	Kultura knjige
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnost	10	10
	2.	Seminarski rad / Esej	10	10
	3.	Polusemestralni ispit	40	40
	4.	Završni ispit	40	40
	5.			
	Ukupno: _____100_bodova			100%
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:				
1. Aktivnost: Boduju se prisustvo na nastavi, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. 2. Seminarski rad ili esej: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Boduju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti u učionici ili na online nastavi. 3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. U slučaju da epidemiološke okolnosti ne budu dozvoljavale održavanje nastave u učionici, provjere znanja će biti održane online, u usmenoj, odnosno u pismenoj formi. 4. Ako student student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna				

	ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera. 5. Na završnom ispitu student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno okončano.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Ćhsanoğlu E. (ur.) (2004) <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>. Sarajevo. 2. Ćhsanoğlu E. (ur.) (2008) <i>Historija osmanske države i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 3. Faroqi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevnica u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 4. Inaldžik, H. (1974) <i>Osmansko carstvo: klasično doba 1300-1600</i>. Beograd. <i>Dodatna</i> 1. Ćehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi</i>. Sarajevo. 2. <i>Gradovi i gradska kultura na Balkanu (XV-XIX vek)</i> (1988). Beograd. 3. <i>Historija naroda Jugoslavije II</i> (1959). Zagreb. 4. Hadžibegić, H. (1953) „Džizja ili harač“, POF III-IV. Sarajevo. 5. Filipović, N. (1952) "Pogled na osmanski feudalizam", u: GDI BiH IV. 6. Kasumović, F. (2010), "Koncept dobroćinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", POF 60. 7. Sućeska, A. (1961), "Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII st." u: POF X-XI. 8. Braude B. i Lewis, B. (ur.) (2009). Kršćani i Jevreji u Osmanskoj carevini. Sarajevo. 9. Jezernik, B. (ur.) (2009) <i>Imaginarni Turčin</i>. Beograd.
Napomene	Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarskih radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Europi				
Šifra/kod	FIL HIS 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2020/ 2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduslova za upis na ovaj predmet nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Amra Šaćić Beća			
	Kontakt podaci	Kabinet: 134 E-mail: amra.sacic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 157	Termin konsultacija	Petak 18 – 20 Srijeda 17 – 20	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet je koncipiran tako da se studentima prezetiraju najvažniji segmenti kulturno - historijskog razvoja prostora današnje Zapadnog Balkana od perioda helenizma do kasne antike. U radu sa studentima biti će akcenat na antičkoj historiografiji koja se odnosi na Ilire i njima srodne zajednice, te topografiji, etnografiji, vojnoj historiji, ekonomiji i kulturi. Studeti će imati priliku da se upoznaju sa modernim viđenjem pojmova „ilirski“. Kroz rad na predavanjima, seminarima i vježbama studenti će se bliže upoznati sa značajem koji su autohtone zajednice iz Ilirika imale u kontekstu grčko – rimske civilizacije. Posebna pažnja biti će usmjerena ka izučavanju kulturno – historijskog razvoja autohtonih zajednica koje su naseljavale prostor naše države u antičko doba. Kako bi se više informisali o ilirskom, panonskom, grčkom i rimskom nasljeđem BiH u sklopu ovog predmeta je predviđena studentska posjeta muzeju (Zemaljskom muzeju ili Muzeju Sarajeva).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa najstarijom regionalnom i nacionalnom historijom kroz izvore i literaturu. Korištenjem savremenih terminoloških postavki zasnovanih na modernoj metodološkoj misli historijske nauke težiti će se sagledavanju kulturno, ekonomskog i političkog razvoja autohtonih naroda zapadnog Balkana u antičkom periodu. Jedan od ciljeva ovog predmeta također je afirmisati kreativno, kritičko promišljanje o prošlosti zapadnog Balkana i društvenoj stvarnosti u antici.				

Ishodi učenja	1. Poznavanje osnovnih faktografskih činjenica 2. Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza 3. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata 4. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz perioda od 6.st.p.n.e do 6 st.n.e 5. Motivacija za izučavanje najstarije regionalne i nacionalne historije

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Upoznavanje s literaturom. Iliri u grčkim i rimskim pisanim izvorima (Pseudos Skilaks, Pseudo Skimnos, Teopomp, Polibije, Apijan, Svetonije, Strabon, Plinije Stariji, Velej Paterkul, Dion Kasije, Diodor Sicilijanski ...).
2.	Iliri u grčkoj mitologiji. Historijska topografija ilirskih zemalja. Periodizacija i hronologija razvitka Ilira. Savremena naučna stajališta po pitanju Ilira. Problem porijekla ilirske etničke zajednice
3.	Grčka kolonizacija na Jadranu (<i>Apollonia, Epidamnus, Olcinium, Buthoe, Issa</i> , Isejska kolonija u Lumbardi, <i>Pharos</i> , Herakleja, <i>Korkyra Melaina, Tragurion, Epidaurum, Salona, Naron</i> a).
4.	Prvi ilirski narodi na historijskoj sceni. Autarijati i njihova ekspanzija. Invazija Kelta. Ardijejci. Liburnska talasokratija.
5.	<i>Illyrii proprie dicti</i> (Iliri u Homerovim djelima. Narodi južne Ilirije. Države Enheljaca, Taulanta, Dardanaca.)
6.	Prvo ilirsko kraljevstvo (Bardilej i odnosi sa Makedonskim kraljem Filipom II, Aleksandar Makedonski i sukob sa Klitom i Glaukijom.Usporedba ilirske države sa susjedima Makedonijom, Epirom i Trakijom)
7.	Agronovo kraljevstvo (Ilirsko gusarstvo. Najznačajnije ličnosti Agronove dinastije. Ilirsko - epirski rat, Prvi ilirski rat, reorganizacija južne Ilirije, Drugi ilirski rat, Položaj Ilira u rimsko - makedonskim sukobima, Treći ilirski rat)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Odnos Ilira s Italijom u predrimsko doba. Ilirska etnografija u prvom stoljeću stare ere. Ratovi Rimljana protiv Ardijejaca i Plerejaca. Ratovi Rimljana protiv Histra. Ratovi Rimljana sa Delmatima (156. god pr.n.e - 35. god. pr.n.e).
10.	Oktavijanov ilirski rat (35 - 33. god. pr.n.e), pokoravanje Delmata i Japoda. Značaj Oktavijanovog ilirskog rata za ilirske narode koji su naseljavali prostor današnje Bosne i Hercegovine.
11.	Batonov ustanak (izvori, uzroci, povod, faze ratovanja, najznačajnije ličnosti, etnička struktura pobunjenika, posljedice ustanka).
12.	Rimske provincije na prostoru Zapadnog Balkana (<i>Dalmatia, Moesia Superior</i> ,

	<i>Pannonia Superior, Pannonia Inferior</i>). Administrativno - pravne karakteristike uspostave rimske vlasti u Iliriku (<i>Civitates peregrinae, municipia, colonia, Res publica</i>).
13.	Duhovna kultura Ilira (domaći kultovi, grčki kultovi, rimski kultovi, orijentalni kultovi, <i>Interpretatio Romana</i>). Ilirska onomastika. Romanizacija Ilira. Svakodnevni život Ilira.
14.	Iliri u rimskoj vojsci (Beneficijarni konzulari u Dalmaciji i Panoniji, ilirske kohorte, rimski vojni logori u Bosni i Hercegovini. Vojska i proces romanizacije. Ilirski carevi).
15.	Ekonomska historija zemalja antičkog Ilirika (rudarstvo, trgovina, zanati, ilirska carina, rimske kovnice novca na Zapadnom Balkanu, radionice opeke, kamenolomi). Ilirski ostaci na Balkanu i nakon propast antičke civilizacije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	1. Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kuturnih događaja kroz podjelu na manje tematske cjeline) 2. Heuristička metoda (posticati studete da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) 3. Metode izučavanja hronologije																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>15</td><td>15%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Esej / seminar</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>4.</td><td>Polusestrialna provjera znanja</td><td>25</td><td>25%</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	5	5%	2.	Aktivnost na nastavi	15	15%	3.	Esej / seminar	10	10%	4.	Polusestrialna provjera znanja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prisustvo na nastavi	5	5%																																		
2.	Aktivnost na nastavi	15	15%																																		
3.	Esej / seminar	10	10%																																		
4.	Polusestrialna provjera znanja	25	25%																																		
5.	Završni ispit	45	45%																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema iz perioda 6.st.p.n.e do 6.st.n.e u kontekstu predrimske Ilije i rimskog Ilirika • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<i>Obavezna</i> 1. MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šaćić, <i>Historija Ilira</i>, Sarajevo. 2. Grupa autora 1966. : <i>Kulturna istorija BiH</i>, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ. Basler). 3. CABANES 2002. : Pierre Cabanes, <i>Iliri od Bardileja do Gencija</i>, Split. 4. WILKES 2001: J. J. Wilkes, <i>Iliri</i>, Split. <i>Dodatna</i> BOJANOVSKI 1988. : Ivo Bojanovski, <i>BiH u antičko doba</i>, ANU BiH, Djela knj. LXVI, CBI knj. 6, Sarajevo. BUSLADŽIĆ 2017. : Adnan Busladžić, <i>Tragovi antičkog teatra – muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo. DUŠANIĆ 2010. : Slobodan Dušanić, <i>Selected Essays in Roman history and epigraphy</i>, Beograd. DŽINO 2010. : Danijel Džino, <i>Illyricum in Roman Politics, 229 BC – AD 68</i>, Cambridge DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013: Danijel Džino & Alka Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku – povijesni antinarativ</i>, Zagreb. GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, <i>Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadrana i Dunava (I - III vek)</i>, Beograd. GRUPA AUTORA 2014.: <i>Zemlje antičkog Ilirika prije i poslije Milanskog edikta</i>, Sarajevo. IMAMOVIĆ 1977.: Enver Imamović, <i>Antički kulni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo.

	KALJANAC 2010.: Adnan Kaljanac, <i>Legenda o Kadmu i problem Enhelejaca</i>, Godišnjak ANUBIH, CBI 39, 53 — 81, Sarajevo. KOVÁCS 2014: Péter Kovács, <i>A history of Pannonia during the Principate</i>, Bonn. KOVÁCS 2016: Péter Kovács, <i>A History of Pannonia in the Late Roman Period I (284–363 AD)</i>, Bonn. MATIJAŠIĆ 2009.: Robert Matijašić, <i>Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb. MESIHOVIĆ 2011. : Salmedin Mesihović, <i>Rimski vuk i ilirska zmija</i>, Sarajevo. MLADENOVIĆ 2012. : Dragana Mladenović, <i>Urbanism and Settlement in the Roman Province of Moesia Superior</i> (BAR International Series), Oxford. NOVAK 1952.: Grga Novak, <i>Issa i isejska država</i>, VAHD, 54, 5 - 70, Split. NOVAK 1961.:Grga Novak, <i>Stari Grci na Jadranskom moru</i>, JAZU 332, 145 - 221,Zagreb PAŠALIĆ 1975. : Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo. PERINIĆ 2017. : Ljubica Perinić, <i>The Nature and Origin of the Cult of Silvanus in the Roman Provinces of Dalmatia and Pannonia</i>, Oxford. RENDIĆ – MIOČEVIĆ 1989.: Duje Rendić – Miočević, <i>Iliri i antički svijet</i>, Ilirološke studije, Split. ŠAŠEL KOS 2005: Marjeta Šašel Kos, <i>Appian and Illyricum</i>, Ljubljana. ZANINOVIĆ 2015.: Marin Zaninović, <i>Ilirski ratovi</i>, Zagreb.
Napomene	Nastavnik će obaveznu literaturu studentima dati u digitalnom obliku u toku prve sedmice nastave

A. Šašel Kos

[Signature]
 Mladenović